

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésszövetség.)
Telefon: Automata 204—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 4, 1/2 évre 2, 1/4 évre 1 P

Budapest, 1934.

XV. évfolyam, 17. szám.

1934. április 29.

Gömbös Gyula miniszterelnök szerint: Szolid és megfontolt irányzatot kell követnünk gazdasági téren!

A képviselőház pénzügyi bizottsága április hó 19-én a miniszterelnökségi tárca költségvetésével foglalkozott. A vita során elhangzott kijelentésekre Gömbös Gyula miniszterelnök nagy beszédben válaszolt. A miniszterelnök beszédének főbb részei a következők:

Óvatosság a reformok útján!

— Bár át vagyok hatva attól a tudattól — mondotta a miniszterelnök — hogy nálunk Magyarországon sok reformra van szükség, mégis az a meggyőződés érlelődött meg bennem, hogy *rendkívül óvatosan kell a reformok útján előrehaladnunk, különösen ha a politikai élet és az állami berendezkedés nagy elvi kérdéseiről van szó.* Magyarországnak óvakodni kell attól, hogy olyan kockázatot vállaljon, amelyre *azután akár külkereskedelmi forgalmának visszaesésével, akár pénzügyi nehézségek árán, vagy más módon ráfizetne.* Ezért gazdasági téren cél tudatos, szolid, organikus és megfontolt irányzatot követünk. Kormányralépésem időpontjában programomba vettem az államháztartásban a takarékoság elvének szigorú keresztülvitelét és a pengő értékállóságának megóvását. Ezekhez az elvekhez a kormány legszigorúbben ragaszkodott s a maga munkásságával bebizonyította, hogy ezek az elvek beváltak és szilárd alapjai lettek a gazdasági kibontakozásnak.

— Külpolitikai téren a kormány ragaszkodik ahhoz az elvi álláspontjához, hogy Magyarország független állam, amelynek tudatában kell lennie földrajzi fekvése jelentőségének, történelmi múltjának és történelmi elhivatottságának. Ebből az következik, hogy *öntudatos külpolitikát folytatunk, amely organikusán beilleszkedik az általánosan óhajtott európai*

békepolitikába, anélkül azonban, hogy olyan álláspontot képviselne, amely feladja a jogos magyar követeléseket. Ellenkezőleg, jogos magyar követeléseink hangoztatásának politikáját folytatjuk és tesszük ezt azzal az érzéssel, hogy az európai közvélemény már csaknem minden országban elismeri, hogy a középeurópai probléma megoldása itt, a Kárpátok medencéjében, jórészt abban kerekendő, hogy a *Magyarországgal szemben elkövetett igazságtalanságok béke útján kiküszöböltsenek.*

— Eddig az volt a helyzet, hogy Magyarországot a kisantant államai gazdaságilag térdre akarták kényszeríteni, azért, hogy aztán politikailag továbbra is abban az alsórendű helyzetben tartsanak bennünket, amelybe a békeszerződések következtében jutottunk. Azt hiszem, a kormány külpolitikai aktivitása nagyban hozzájárult ahhoz, hogy ebből a vasgyűrűből a magyar nemzet ki tudta magát szabadítani és *ma készen áll arra, hogy Középeurópa újjáépítésében — jogainak elismerése mellett — közreműködjék.*

A kisantant államokkal való együftműködés

— Szívesen együttműködünk a kisantant államaival, ha a *Magyarország által jogosan hangoztatott revíziós kérdésekben, a köztünk függő gazdasági és politikai kérdésekben, valamint összes egyes problémáinkban is bennünket egyenrangú, a történelem formálására hivatott nemzetnek fognak tekinteni, annál is inkább, mert az összes közép- és kelet-európai államok közül, amelyek Európa e részének jövő kialakulásánál tekintetbe jöhetnek, mi magyarok vagyunk a legrégebbi nemzet,*

amely a kereszténység védelmében és egyéb nagy kulturmissziók teljesítésében az európai történelemben ki-törölhetetlen érdemeket szerzett.

Ezután a miniszterelnök a *belpolitikai kérdések* taglalására tért át és utalt arra, hogy nálunk nyugodt, kiegyensúlyozott politikai atmoszféra uralkodik, az *összes nagy elvi és országos kérdésekben megértjük egymást és büszke öntudattal állapíthatjuk meg: talán az egyedüli biztos sziget vagyunk Európában, amely öntudatos nyugalommal nézi az események átalakulását.* Éppen ezért azokat a reformgondolatokat, amelyeket a kormányralépése idején a *Nemzeti Munkatervbe* foglalt össze és amelyek megvalósításán azóta is céltudatosan dolgozik, kormányával együtt, további munkássága során is fokozatosan meg akarja valósítani.

— Az elkövetkező költségvetési évben még erősebb tempóban kívánjuk keresztülvinni összes reformpolitikai elgondolásainkat. El kell ismerni és el kell ismertetni a *munka szentségét, akár szellemi, akár fizikai munkáról van szó.* Mindnyájunkat át kell hatnia annak a tudatnak, hogy csak akkor lesz boldog a magyar nemzet, ha minden dolgozó ember megkapja a maga nyugodt, biztos betevő falatját. Szükséges, hogy a *mezőgazdaságot modern szellem hassa át.* A mezőgazdaságnál hiba, hogy rengeteg az érdekképviselő, amelyek nem előbbre viszik, hanem gyakran hátráltatják a dolgokat és sokszor egymással sem értenek egyet. Bejelentem, illetve megismétlem, hogy *liktető reformpolitikát akarok ezen a téren is.*

— Az exportfejlesztés terén, bár eddig is számottevő eredményeket tudtunk elérni, még mindig nagyon sok munka van hátra, mert *vannak*

országok, amelyek felé elsősorban ipari téren még óriási lehetőségek nyílnak számunkra, de vannak természetesen olyan országok is, amelyek felé mezőgazdasági téren vannak nagy lehetőségek.

A munkanélküliség enyhítése céljából különböző beruházásokra két alkalommal 15 millió pengőt bocsátottunk rendelkezésre, félmillió pengővel emeltük az utfenntartási hitel összegét s fontos vízügyi beruházásokat eszközöltünk. Ha az állami költségvetés keretét és a gazdasági szükségletek mérvét tekintem, ezek — őszintén mondom — minimális befektetések. De az államnak takarékoskodnia kell; bár az is fontos, hogy azzal egyidejűen olyan közigazdasági politikát folytasson, amelyben az egyéni vállalkozás prosperitása révén az általános gazdasági élet föllendülhet.

Nagyon helyesnek tartom a pénzügyminiszter úr óvatosságát reálpolitikai szempontból. Akármilyen jól mehet a dolgunk, mi tovább dolgozunk az állami költségvetés csökkentésén, mert addig, amíg a költségvetés kiadási oldala nincs teljes egyensúlyban a polgárok teherviselőképességével, a gazdasági konszolidáció nem nyugszik szilárd alapon. Előre is kijelentem, hogy opponálni fogok a túlzásba hajtott beruházási követelésekkel szemben, kivéve az olyan beruházásokat, amelyek okvetlenül szükségesek.

A bizottság tagjai beszéde végén lelkesen megéljenztek a miniszterelnököt.

BELPOLITIKA

Országgyűlés

A képviselőház április hó 17-iki, keddi ülésén Almássy László elnök Tisza István gróf szobrának leplezésével kapcsolatban méltatta a nagy magyar államférfiu jelentőségét, akinek példája eszmévé nemesült, politikája történelemmé, élete magyar legendává, halála pedig magyar feltámadássá.

Ezután folytatták a középiskolai törvényjavaslat tárgyalását. Az eddigi vita során elhangzott kijelentésekre Hóman Bálint kultuszminiszter válaszolt nagy beszédben, majd a javaslatot általánosságban elfogadták.

Az április hó 18-iki, szerdai, 19-iki, csütörtöki és 20-iki, pénteki ülésen a középiskolai törvényjavaslat részletes tárgyalása folyt le. A javaslatot a Ház megszavazta.

Április hó 21-én szombaton és április hó 23-án, hétfőn nem tartott ülést a Ház.

A felsőház április hó 19-én tartott ülésén Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter felszólalása után elfogadták a fővárosi törvényjavaslatot.

GAZDAÉRDEK

A statisztika számadatai szerint a magyar mezőgazdaság jövedelme hat év alatt 2147 millió pengőről 996 millió pengőre csökkent. Ezt a szomorú valóságot minden gazda, minden iparos és kereskedő a saját zsebében át érzi, mert a gazda megcsappant bevételei következtében alig tud vásárolni. Hogy azonban a mezőgazdaság bevételeinek csökkenése miatt a kormányt és annak gazdasági politikáját tegye felelőssé, arra egy gazda, iparos, vagy kereskedő sem gondol. Iróasztal mellett született bölcsesség az, ha valaki azt mondja, hogy nekünk programmunk sem volt arra a célra, hogy buzánk árát a középeurópai színvonalra, tehát 30—40 pengőre emeljük! Ilyen programmunk hiába is lett volna! Azokban a középeurópai államokban, ahol a buza ára 30—40 pengő, a behozatali védővámok tartják magasabb színvonalon a belföldi buza árát. Ipari országok emelhetik ilyenformán mesterségesen az árakat, ugyanezt azonban a mezőgazdasági termelő államoknak nincs módjukban megtenni! Ezt a nem vitatható igazságot ma már nem is kísérlik meg tagadásba venni mások, mint felelőtlen kritikusok, akikből nálunk — sajnos — még mindig többtermelés mutatkozik. Elfelejtik ezek a kritikusok, hogy az ország kormányának éveken át milyen verejtékes diplomáciai harcokat kellett megvívni minden egyes külföldi piacért, sőt minden egyes exportált szarvasmarháért, vagy sertésért. Elfelejtik, hogy Európában az autarchia uralkodik és éppen a magyar kormány által Rómában Olaszországgal és Ausztriával kötött megállapodás volt az első komoly lépés az autarchia uralmának megdöntésére. És elfelejtik azt is, hogy autarchia és védővámok nélkül nem lenne több, mint legfeljebb egy-két pengő különbség a hazai és a külföldi buzaárak között.

Adóreformról is szólt a pénzügyminiszter költségvetési beszéde során. Olyan adóreformot helyezett kilátásba a miniszter, amely hathatósabban és igazságosabban fogja megterhelni az ingóvagyon, szemben az adózás alól menekülni nem tudó ingatlanvagyonnal. Ilyen szellemű adóreformot ígért a kormány nemzeti munkaterve is és örömmel kellett tudomásul vennünk, hogy ilyen szellemű reform előmunkálatai folynak a pénzügyminisztériumban. Azt minden gazda tudja, hogy egyrészt a mai válságos gazdasági helyzet nem alkalmas gyökeres és általános új adórendszer életbeléptetésére, valamint azt is tudja, hogy minden komoly adóreform előmunkálatai hosszú időt vesznek igénybe. Máról holnapra tehát nem várnak a

gazdák új adórendszer, annál inkább remélik azonban, hogy a mai adórendszer keretében addig is további könnyítések lépnek életbe, amíg az új törvény elkészül. És ilyen további kedvezmények nyújtására van mód. A kormány meg is találta a módot akkor, amikor az adóhátralékok kamatmentes fizetésére a gazdáknak haladékot adott, vagy, amikor egyes esetekben az adónak természetben való fizetését engedélyezte. Ha a gazdaközönség azt a további kedvezményt is megkapja, hogy az adófizetési határidők összeessenek azzal az időponttal, amikor a gazda terményeit értékesíteni tudja és pénzhez jut, ezzel lényegesen javulna a helyzet. De még inkább kívánatos az, hogy az adók behajtásánál egyes tulbuzgó közegek ugyanazt a méltányosságot tartsák szem előtt, amelyet a pénzügyminiszter hirdet. Nem érdemel kiméletet az az adófizető polgár, aki szándékosan, tudatosan marad hátralékban azért, mert fizetni nem akar. Annál inkább kiméletet és megértést igényelhet az, akiből nem hiányzik a jószándék és fizetési készség. (V. Gy.)

Filléres gyorsvonatok

A MÁV igazgatósága közli, hogy legalább 500 utas jelentkezése esetén április 29-én, vasárnap a következő filléres gyorsvonatokat indítja: 1. Budapestről Sopronba. A menettérti jegy ára 5 pengő. 2. Budapestről Debrecen és Nyíregyházára. Menettérti jegy ára Debrecenbe 4.70 pengő, Nyíregyházára 5.40 pengő. 3. Budapestről Békéscsaba és Gyulára. Menettérti jegy ára Békéscsabára 4.20 pengő és Gyulára 4.50 pengő. 4. Szegedről Debrecenbe (Ceglédén át). Menettérti jegy ára 5 pengő 30 fillér.

VILÁGKRÓNIKA

Bukarestben a király ellen szőtt összeesküvés tetteseit: Precup alezredest, hét tisztársát és öt polgári vádlottat rangvesztésre és tízévi súlyos börtönre ítélték. Vétükük államellenes összeesküvés, katonai diktatura kieroszakolásának terve és fegyveres merénylet előkészítése.

Swisch olasz külügyi államtitkár az elmúlt héten Párisban és Londonban tartózkodott, hogy kísérletet tegyen a francia és német leszerelési álláspont összeegyeztetésére.

Barthou francia külügyminiszter az elmúlt héten a lengyel fővárosban, Varsóban tett látogatást, hogy megszilárdítsa az utóbbi időben meglazult francia-lengyel barátsági kapcsolatot.

Egyik francia lap legutóbb azt írta, hogy a békeszerződések revíziója nélkül katasztrófa következik be.

Országos hódolat Tisza István szobra előtt

Április 22-ike, vasárnap. Ragyogó tavaszi napsütés. Melege szinte a magyar nyáré: a csonka, letiport haza vágyainak forrósága izzik a lelkeken. Öregek és fiatalok együtt. A régi, nagy Magyarország ezüstös feju közéleti nagyságai s a mai idők politikai, szellemi, katonai és közgazdasági kiválóságai és vezetői. Mindenki ott van, a Kormányzó Ur képviselőjé- től a falvak egyszerű ruhás küldött- ségig.

Tisza István gróf szobrát leplezik le, a tragikus sorsu államférfiuét, akinek véres és összeomlott tetemén keresztül vezethették csak nemzetük ezeréves multját és hazájuk ősi dicső- ségét megtagadó martalócok a mag- yar fajt a megszégyenülés és meg- aláztatás sulyos kálváriajárására...

Mindenki érzi a megható ünnepe- ség felemelő fontosságát. A történelmi távlat magasztos tárgyilagosságát, amelyen leomlanak az ellenvélemé- nyek és eltörpülnek a politikai szen- vedélyek tarajozó hullámai. A ma- gyar Pantheon kapui tárulnak ki, hogy a legnagyobbak közé fogadja be a balsorstépte nemzetnek azt a vezér- férfiát, aki halálával mutatta meg, hogy vannak és lehetnek a nemzet életében kérdések, amelyekben nem ismerhet megalkuvást, aki nemzeté- nek sorsdöntő irányítója akar lenni.

Tisza István pedig az volt, ha a szomorú magyar tragédia sötét szár- nyai összecsaptak is fölötte s a ke- gyetlen végzet életét is követelte.

A magyar nemzet osztatlan ünnepe, amely a szoborleplezésben nyilván- nult, ezt fejezte ki...

Ünnepi beszédek

Déli féltizenkettő. A beláthatatlan sokaság felvonulása végre befejező- dik. Az egész hivatalos és közéleti Magyarország megjelenik. A királyi hercegek és hercegnők, a Kormányzó- né, a hercegprimás, a Tisza-család tagjai, a kormány tagjai, a felsőház és képviselőház elnökei, a Tisza-ko- rmány életben lévő tagjai, a bíróságok vezetői, a tábournoki kar, főrendek, képviselők s a közéleti és társadalmi élőköltségek majdnem teljes számban.

A gyengélkedő Kormányzó Urat Gömbös Gyula miniszterelnök helyet- tesíti, aki a szoborral szemben foglal helyet. Az avatóbeszédet Berzeviczy Albert tartja és ezeket mondja:

— Ez az emlék az engesztelés és igazságszolgáltatás ténye egy ember- rel szemben, aki vezető állásban egy- maga igyekezett meggyőződése acélos erejével elhárítani a háborút és akit megrágalmaztak mint a háború elő- idézőjét, s aki e rágalmat némán tűrte, s hogy másokra ne háirtsa át az elvakult bosszuvágyat, inkább maga állott oda ártatlan áldozatnak,

mert — hite szerint — ennek így kellett történnie.

A szobrot a főváros közönsége ne- vében Sipőcz polgármester vette át nagy hatást keltő beszéd kíséretében:

— És ma — mondta emelt hangon a polgármester — ez előtt a tiszta, fenséges alak előtt leborul az egész nemzet. Nemcsak a barátai, hivei, rajongói borulnak le, hanem az ellen- felei is, leborul minden magyar ember, mert aki nem borul le, az nem magyar.

A beszédek elhangzása után a ko- szorukat helyezték el. Elsőnek Göm- bös Gyula miniszterelnök helyezte el Horthy Miklós Kormányzó Ur koszo- ruját, aztán a koszoruk megszámlál- hatatlan sora következett. Még a meg-

szállott területek magyarsága részé- ről is.

Megható jelenet volt, amikor a Tisza-unokák: Lajos és József grófok, fehér szekfüvel diszitett babérkoszo- rut helyeztek mártirhalált halt nagy- atyjuk szobrára.

Este, Tisza István születésnapján serleglakomát rendezett a Tisza Ist- ván Társaskör és az emlékbizottság. A vacsorán ötszáznál többen vettek részt. Az ünnepi szónoklatot Károlyi Gyula gróf volt miniszterelnök tartotta:

— A köztiszteletnek és közbecsü- lésnek maradandósága csak azoknak jut osztályrészül, — mondotta többek közt — akikben a tiszta jellemet, az önfeláldozó bátorságot, az önzetlen hazafiságot látja megtestesülvé a nem- zet. E tiszta, nagy emberek sorában az első között fog ragyogni Tisza Ist- ván emlékezete, amíg csak magyar lesz a földön!

Tisza István gróf emlékműve Budapesten, az Országház-téren
Zala György és Orbán Antal szobrász-művészek és néhai Foerk Ernő építész-
tanár alkotása.

12.000 önkéntes tagja van a Gazdasági Munkáspénztárnak

Milyen előnyt nyújt az ilyenfajta biztosítás?

Amikor boldogult Vass József népjóléti minisztersége idején az ipari munkások számára megcsinálták az öregségi és rokkantsági biztosítást, szó volt arról is, hogy az 1901-ben alakult Országos Gazdasági Munkáspénztár keretében a mezőgazdasági munkások számára is hivatalos és kötelező formában megcsinálják az öregségi és rokkantság esetére szóló biztosítást.

Tekintettel azonban arra, hogy a mezőgazdaság anyagi helyzete már akkor sem volt tulságosan rózsás, nem akarták a gazdákat újabb szociális terhekkel sújtani és el is maradt ennek a törvénynek meghozatala. Az Országos Gazdasági Munkáspénztár azonban már harminchárom év óta lehetővé teszi, hogy a több mint egy millió főre rugó mezőgazdasági munkás és törpebirtokos tömeg — amelynek száma az eltartottakkal együtt körülbelül három millió embert számlál — önként biztosíthassa magát öregségi és rokkantság esetére.

Ennek a biztosításnak díja fél-évenként fizetendő 3.20, tehát évi 6.40 pengő. Önkéntes tagnak mindenki beléphet az Országos Gazdasági Munkáspénztárba, aki 14-ik életévét már betöltötte és főfoglalkozását a mezőgazdasági munka képezi. Negyven esztendei tagság után, de csak akkor, ha 65-ik életévét már betöltötte, vagy pedig ha munkaképességének kétharmadrészét elveszítette, a biztosított hátralévő idejére évi 120 pengő nyugdíjban részesül. De azok számára is talál gondoskodást a pénztár, akik idősebb korukban lépnek tagjai közé, mert már tíz esztendei tagság után is évi 30 pengő nyugdíjat folyósít, legalább 65 éves, vagy megrokkant tagjainak.

A biztosítás nemcsak öregségi nyugdíjra jogosít, hanem baleset-biztosítással van egybekötve. Sőt baleset esetén a járandóságok jelentősen nagyobbak az öregségi nyugdíjnál, aminek az az oka, hogy a korona-összegekben kötött öregségi biztosításokat csak 40 százalékban, míg a baleset-biztosításokat 100 százalékban értékelték át pengőben. Ha a biztosítottat a biztosítás ideje alatt baleset éri, akkor először is az orvosi kezelési, kórházi ápolási, gyógyszer- és egyéb költségeket a munkáspénztár fedezi és a balesetből származó betegség első hetven napja alatt napi 1.20 pengő segélyt folyósít. Ha a balesetből kifolyólag a biztosított teljesen rokkant lesz (keresetképtelen), évi 288 pengő nyugdíjat

évez. Ha a rokkantság eléri a 25 százalékot, de nem 100 percentes, akkor a biztosított a 288 pengőnek aránylagos részét kapja.

Ha a biztosított tag — legalább 10 évi tagság után — nem baleset folytán elhal, hátramaradottjai a biztosítási időnek megfelelő összeget kapják egyszeri segély gyanánt. A baleset folytán elhalálozott biztosított tag hátramaradottjai a 14 éven aluli gyermekek számához igazodóan egyszersmindenkorra szóló segély gyanánt 320 pengőtől 800 pengőig emelkedő összeget kapnak.

Az Országos Gazdasági Munkáspénztár önkéntes tagságától függetlenül kötelező mezőgazdasági cseléd- és mezőgazdasági gépmunkás-bizto-

Milyen lesz az új Mezőgazdasági Múzeum?

Kállay Miklós földmívelésügyi miniszter legutóbb nyilatkozatot tett a budapesti Mezőgazdasági Múzeum átszervezéséről.

— A most folyó átszervezésnél — mondotta többek között — azt kívánom, hogy a múzeum a mai életet, a mai gazdasági rendszert és annak küzdelmeit mutassa meg és nem egy lezárt kiállítás, hanem egy folyton fejlődő rendszernek a mezőgazdasággal való kapcsolatait tükrözze vissza. Egészen új szempontok kerülnek előtérbe azáltal, hogy az elmúlt harminc év alatt a talajtudományok nemzetközi viszonylatban új törvényeket állítottak fel és a minőségi termelés rendszerének kifejlődéséhez szolgáltatott alapot. Ezért a termelési ágakat egymástól különválasztva, a zöldmezőgazdálkodástól kezdve a takarmány-, kapás- és ipari növényeken, a külföldön keresett magyar hüvelyeseken keresztül a gabonafélékig külön csoportosítva, önállóan mutatja be a Múzeum.

-- Szőlő-, bor- és gyümölcsstermelésünk, valamint konzerviparunk fejlődését és térhódítását Európában egészen új elgondolásban tárja fel a múzeum, bemutatva mindazokat a belső értékeket (vitamin, cukortartalom, sikkert, stb.), amelyek alkalmasak a külföldi figyelmének felkeltésére.

— A termelési ágazatok felsorakoztatásával kapcsolatban gondot fordítunk arra is, hogy a növényvédelem, annak szervezete és az egyes kártevők elleni védekezés rendszerei párhuzamosan kerüljenek bemutatásra.

sítással is foglalkozik, amelyet törvény szabályoz.

A falusi nép szempontjából azonban az önkéntes biztosításnak is nagy jelentősége van, mert rengetegen vannak olyanok, akik nem állandó alkalmazottjai a nagyuradalmaknak vagy kisebb birtokoknak és mint ilyenek nem esnek a kötelező biztosítás kategóriájába. Az ilyeneknél rendkívül fontos az, hogy ezt a csekély díjat — ha csak lehet — előkerítsék, mert baleset, vagy előreghés esetén bizony még ez a kis nyugdíj is igen sokat számít. Az Országos Gazdasági Munkáspénztárnak ma már 12.000 önkéntes tagja van s az elmúlt évben nem balesetből származó nyugdíj fejében közel 65.000 pengőt és az önkéntes tagokat ért baleseti segély címén pedig körülbelül 8400 pengőt fizetett ki.

Az Országos Gazdasági Munkáspénztár központi irodái Budapesten (V., Akadémia-utca 3. szám alatt) vannak és jelentkezni lehet 40 fillér belépési díj mellett a községek előjáróságánál is.

— Az állattenyésztés mai színvonalának és az elért fejlődésnek a szemléltetése mellett a múzeum felüti az állati termékek feldolgozását (húspár, tej és tejtermelés, gyapju, stb.) és itt is ki fog dobozni a magyar termékek nagy minőségbeli előnye.

— Helyet kívánok biztosítani a múzeumban a földbirtokpolitikai mozgalomnak is. Előkelő helyet biztosítottam az exportkiállításnak, a márkázási rendszerek bemutatásának, hogy ezzel alkalmas adjak a külföldi látogatóknak arra: győződjenek meg, milyen gondot fordít Magyarország termelvényeinek forgalombahozatalánál a megbízhatóságra és a jó minőségre

— Nagyszabású propagandaeszköznek tekintem az átszervezett múzeumot, amelynek célja a külföld előtt: reprezentálás, belföld előtt: oktatás. A külföldiek tájékoztatást fognak kapni arra is, hogy a kiállított mezőgazdasági cikkeket hol lehet beszerezni.

— Az átszervezésnél a legkitünőbb magyar szakemberek munkáját vettem igénybe, közel 100 kiváló magyar szakember összetett és egyöntetű munkája lesz az újjászervezés és átrendezés után a Mezőgazdasági Múzeum, amelynek ünnepélyes megnyitását a Nemzetközi Mezőgazdasági Kongresszus idejére tettem, hogy a világ minden részéből Budapestre sereglő mezőgazdasági tudósok és gyakorlati szakemberek elé tárjam az új Magyarországot egyre fejlődő mezőgazdaságának minden kincsét és értékét.

60.000 helyett csak 20.000 holdon termelnek olajlent a gazdák

Körülbelül két hónappal ezelőtt örömmel számoltunk be arról, hogy a folyó gazdasági évben a mult évi 10.000 hold helyett 60.000 holdon fogunk lenmagot termelni. Ezt az örövendetesnek látszó fellendülést az a körülmény okozta, hogy sikerült 2500 vagon lenmagra a németországi olajgyárakkal termelési szerződést kötni, további 600 vagonra vonatkozóan pedig a magyarországi olajgyárak vállaltak átvételi kötelezettséget. A termeltetési akció lebonyolítására megalakult az Olajmagértékesítő Szövetkezet és felhívására a magyar gazdák természetesen azonnal jelentkeztek, de amikor megkapták a szerződéstervezetet, nagyrészt elláttak, úgy hogy végeredményben a 60.000 hold helyett mindössze 20.000 holdon folyik a lenmagtermelés.

Szinte hihetetlen a mai súlyos értékesítési viszonyok és a rossz árak mellett, hogy egy előre biztosított cikk termelésére nem akad Magyarországon elég vállalkozó. Érthetetlennek látszik ez, de mindjárt érthetővé válik, ha egy kicsit a dolgok mélyére nézünk.

A szerződéstervezet — eltérőleg minden más termeltetési szerződéstől — a lenmag termelésénél nem biztosít egy előre meghatározott, úgynevezett fix árat. A magyar gyárak ugyan kötelezték magukat arra, hogy a beszolgáltatót magért métermázsánként 26 pengőt fizetnek, de nem a gazdáknak, hanem az Olajmagértékesítő Szövetkezetnek, mert a gyárak azzal állanak közvetlen összefüggésben és a szövetkezet szerződik a gazdákkal. A Németországba szállítandó lenmag ára ellenben nem volt számszerűleg meghatározva, csak azt mondták ki, hogy a németországi átvétők az európai középárat fogják fizetni, amihez még 45 százalék felár járul. Már most a gazdák részére úgy alakult volna ki az ár, hogy az összes vételár a szövetkezethez folyt volna be és a szövetkezet ezt felosztotta volna a gazdák között aszerint, hogy ki hány métermázsát szállított be. Tekintettel arra, hogy a várható európai középárfolyam alacsonyabb lesz, mint a hazai gyárak által fizetendő 26 pengő, a szakemberek akkor úgy számítottak, hogy a gazdák átlagban 17 pengőt fognak kapni a lenmag métermázsájáért.

Ez volt az egyik, ami a magyarországi termelők kedvét szegte. Elkedvetlenítette őket továbbá az is, hogy a szerződésben ki volt kötve, hogy a szállítandó magnak minimálisan 38 százalék olajat kell tartalmaznia. A magyar lenmag ugyan eléri

ezt az olajtartalmat, de a gazdák eddig sohasem vizsgálták a lenmag olajtartalmát, nem is törődtek vele és most attól féltek, hogy itt is kellemetlen meglepetés érheti őket, ami annál valószínűbbnek is látszott, miután a fuvarlevél-másolatok ellenében csak a vételár 90 százalékát kapták volna kézhez, míg a fennmaradó 10 százalékot csak a megtartott minőségi átvétel után. Az ilyen minőségi átvétellel kapcsolatban pedig igen rossz emlékek vannak úgy a magyar exportöröknek, mint a magyar gazdáknak.

De ez még mindig nem volt elég ahhoz, hogy a gazdákat visszavonulásra készítse. Amikor azonban számolni kezdtek és azt látták, hogy a termelés nem gyümölcsöző, természetesen egymásután küldték vissza aláíratlanul a szerződést. Az 1933. évi statisztika még nincs teljesen feldolgozva. De a megelőző öt év termés-átlaga kitünő képet nyújt arról, hogy mi lehetett volna az eredmény. Az ország termésátlaga lenmagban 1928-ban 2,8, 1929-ben 2,9, 1930-ban (rekordév) 3,4, 1931-ben 2,5 és 1932-ben 2,3 métermázsát volt katasztrális holdanként. A mult évben azonban voltak az országban egyes helyek, ahol a lenmagtermelés átlaga nem haladta meg a 2,2 métermázsát. Azt hisszük, hogy meglehetősen optimista módon számolunk akkor, ha egy 3 métermázsás átlagtermést veszünk

Nem Mikulást ábrázol ez a kép, hanem egy azbeszt-ruhába öltözött embert

Ez a ruha éghetetlen és kitünő szolgálatot tesz a tüzőtöknek.

Minden hangszer

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hírneves

Reményi Mihály

hangszertelepén. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

alapul, aminek a nyers bevétele a fentiek alapján 51 pengő ($3 \times 17 = 51$) volna. Le kell vonni ebből holdanként negyven kg vetőmagot, amelyért a gazdák métermázsánként 26 pengőt kénytelenek fizetni, le kell vonni továbbá a termeléshez szükséges munkának és napszámnak az ellenértékét és akkor látjuk, hogy 1 hold hozama még a legkevesebbnél is kevesebb.

Nem szabad elfelejtenünk azt sem, hogy a lenmagtermelésnél kizárólag a mag értékesíthető, a lenszalma csupán tüzelőanyagának számít. Igaz ugyan, hogy a lenszalmában is vannak rostok, amelyek alkalmassá teszik arra, hogy egy gyengébb minőségű lenfonalat készítsenek belőle, de ahhoz, hogy egy ipart fenn tudjunk tartani, még 60.000 holdnyi lentermés is kevés. Felmerült ujabban az az ötlet is, hogy a lenszalmát pamutmal keverjék és ilyenmódon dolgozzák fel, az erre vonatkozó tárgyalások azonban még egészen kezdetleges stádiumban vannak.

Legujabb információk szerint mindössze 435 gazda kötött termelési szerződést az akciót lebonyolító Olajmag Értékesítő Szövetkezettel. A bejelentett terület körülbelül 20.000 katasztrális holdra rug. A kudarcnak azonban az az előnye van a gazdák szempontjából, hogy a beszolgáltatót mag métermázsájáért — miután a külföldre menő mennyiség jelentékenyen csökkent — nem 17, hanem előreláthatólag 22 pengőt fognak kapni.

A dohánytermelési előlegek feltételei

A pénzügyminiszter megengedte, hogy a 4 holdas és az azonfelüli kinstári dohánytermelőknek a dohánytermelési engedélyek kiszolgáltatása után holdanként 50 pengő rendkívüli holdpénzelőleget utaljanak ki. A kiutalásnak az a feltétele, hogy a dohánybevéltő hivatal által ismert és bonítás szempontjából elfogadható két kezes készírtetői szervezettséget vállaljon. A holdpénzelőlegek kérelmezéséhez szükséges kérvény 2 pengős okmánybélyeggel látandó el.

A herceprimás ötvenéves

Serédi Jusztinián bitoros-herceprimás április hó 23-án töltötte be ötvenedik életévét. Ebből az alkalomból nemcsak a katolikus papság, hanem minden magyar ember mély tisztelettel fordul az egyházfejedelem személye felé, aki immár hatodik esztendeje, hogy biborral a vállán tért vissza Rómából Magyarországra s foglalta el a primási széket. Negyvennégy éves volt, amikor Magyarország legnagyobb katolikus egyházi méltóságának terhét kellett vállalnia s ezalatt a hat esztendő alatt nyilvánvaló lett: *Serédi Jusztinián megmaradt az egyház egyszerű, alázatos szolgájának, aki volt.* A herceprimás férfikorának teljes tetterejében, hosszú időre szóló, nagyszabású munkaprogrammal foglalta el magas egyházi méltóságát s céltudatos kitartással dolgozik a magyar állam érdekében. A herceprimást születésnapja alkalmából az ország minden részéből ezren és ezren keresték fel szerencsekívánataikkal.

Olvasóink köréből számosan azzal a kéréssel fordultak hozzánk, hogy változtassuk meg a címszalagok felragasztásának eddig szokásban volt rendjét. Kérésüket azzal indokolták, hogy mivel az év végén szeretnék beköttetni a példányokat, nem akarják, hogy a lap címét félig eltakaró, elcsufító és onnan egészen el nem távolítható címszalag az első oldalon éktelenkedjék. Olvasóink kívánságát mi is helyesnek találtuk és ezért mai számunktól kezdődőleg a címszalagokat a lap utolsó oldalának erre a célra üresen hagyott helyére ragasztatjuk fel. Ez az oka annak, hogy a lapot most és a jövőben utolsó oldalával kifelé fordítva kapja meg az olvasó.

50 %-os kedvezmény a Nemzetközi Vásárra

Május hó 4-én nyílik meg a *Budapesti Nemzetközi Vásár*. A közönség rendelkezésére bocsátott és az úgynevezett *vásárigazolvány* alapján igénybevehető 50 százalékos utazási kedvezmény azonban már április hó 28-ának hajnalától kezdve érvényes. A vásárigazolvánnyal bárki, az ország bármely vasuti állomásáról igényelheti az 50 százalékos utazási kedvezményt. Az igazolvány ezenkívül módot ad előzetes lakásfoglalásra, a vásárnak hárombeni díjtalan meglátogatására, valamint tartalmazza az úgynevezett kedvezmény-füzetet, amely színházak és egyéb szórakozóhelyek, Budapest látványosságainak és gyógyfürdőinek kedvezményes áron való látogatását teszi lehetővé. A vásárigazolvány a községekben a jegyzői hivatal útján is, *egyenként 2.80 P áron beszerezhető.*

ELADNÉK — VENNÉK

Ezt a rovatot lapunk minden előfizetője igénybeveheti, teljesen ingyen. Előfizetőink többször is élhetnek ezzel a kedvezménnyel, de egy bizonyos tárgyra vonatkozólag csakis egyszer tesszük közzé az adatokat. A beküldött adatok csupán a legszükségesebb tudnivalókat tartalmazzák; mintául szolgálhatnak az alanti közlések. Annak, akit a közlés érdekel, mert vagy eladni, vagy venni akar valamit, nem a laphoz, hanem közvetlenül a megadott címhez kell fordulnia.

ELADNÉK:

Eladnék egy üzletnek, nyaralónak alkalmas lakóházat; két szoba, konyha, nyári konyha, istálló, kert, fiatal gyümölcsös, villanyvilágítás, közvetlenül a Budapest—ceglédi főtvonal mellett; Budapesttől 2 óra. Eladnék egy **Standard-rádiót** hangszóróval, 3+1-es hálózati készülék, keveset használt. Cim: *Misák Ferenc kereskedőgéd, Alberti-Irsa, Pest m.*

Eladnék egy darab Eberhardt-gyártmányu háromvasu traktorekét, alig használt állapotban. Cim: *Kormányos András, Csanádapáca 194. szám, Hitelszövetkezet, Csanád m.*

Eladnék egy 12 lóerős Renault-gyártmányu alakított magánjáró **benzinmotort**; 6—8-as gőzgéphez való fogaskerékrendszerü magánjáró **alkatrészeket**; egy darab 24-es függőleges **darálómalmot**; egy darab alig használt 600 literes Alfa Laval szeparátort; egy darab 300 literes Alfa Laval tejszeparátort; egy darab 150 literes köpülőt; egy darab 80 cm átmérőjü **vajgyurót**; egy darab kettes **tejvizsgálókészüléket**; egy darab Kühne-gyártmányu **kettős vaskét**. Cim: *Kovács József, Nick, Vas m.*

Eladnék egy jó állapotban levő Hofherr-gyártmányu, 8 éves **cséplőgarnitúrát**; a kazán 8 légkörös; a cséplő ezres, körülgyűrűs; ára 2300 pengő. Cim: *Schlichter Ferenc, Szentkatalin, u. p. Hetvehely, Baranya-m.*

Eladnék egy kitünő állapotban levő 900 m/m **Hofherr-cséplőt**, betévős herefejtővel és hozzávaló rostákkal. Cim: *Pári János, Tarnaméra, Petőfi-utca 90.; Heves m.*

VENNÉK:

Vennék egy 48-as **cséplőszekrényt**, teljes felszereléssel, fősijjal. Cim: *Kormányos András, Csanádapáca 194. szám, Hitelszövetkezet, Csanád m.*

Vennék használt, de jó állapotban levő **lőherefejtőt** bármilyen fajtát; ajánlatokat pontos leírás és ármegejelöléssel kérek a következő címre: *ifj. Dienes Lajos, Parasznya, Tatra-ut 12. szám; Borsod-m.*

Vennék használt állapotban két **népszínművet**; az egyik: „Az ördög mátkája”, a másik: „Juhászlegény”. Cim: *Papp István, Bodroghalom, Zemplén m.*

Vennék egy 1070—1200-as **cséplőt**, a hozzávaló rostákkal, esetleg herefejtővel Cim: *Pári János, Tarnaméra, Petőfi-utca 90.; Heves m.*

SZÖVETKEZETI ÉLET

A hitelszövetkezetek egy esztendeje

A május hó 16-ra kitűzött *hitelszövetkezeti kongresszus* és az *Országos Központi Hitelszövetkezet* ugyane napra tervbevert közgyűlése ismét alkalmat fog adni arra, hogy a magyar hitelszövetkezeti tábor visszaillesztessen az elmúlt üzleti év eseményeiére és eredményeire. Azokból a számokból és adatokból, amelyek ennek a múlt évi hitelszövetkezeti munkának az eredményeit és részleteit feltűntetik, igen értékes tanulságokat vonhat majd le a közvélemény.

Megállapíthatja majd elsősorban, hogy a magyar gazdasági életnek alig van még egy tényezője, mely erősebben lenne kitéve a *gazdasági válság hullámveréseinek, mint éppen a hitelszövetkezeti hálózat*. Hiszen csak arra kell gondolnunk, hogy a világválság már évek óta a legnagyobb sullyal a mezőgazdaságra, a földművelő polgárságra nehezedik, már pedig a hitelszövetkezetek éppen a földművelő kisembereknek megsegítését, támogatását választották kezdetül fogva hivatásukul s e célkitűzéstől soha, semmi körülmények között el nem tértek.

S mindezek dacára megállapíthatja majd a közvélemény azt is, hogy a *világot elborító válság egyáltalában nem gyöngyöztette a magyar hitelszövetkezeti hálózat anyagi és erkölcsi erőállományát*. Az a kismérvű és átmeneti csökkenés, mely a magyar falu válságának elkerülhetetlen következményeként a hitelszövetkezeti tökébben mutatkozik, elenyészően csekély nemcsak a hitelszövetkezeti hálózat egész erőkészletéhez képest, de jelentéktelen ama visszaesssel szemben is, amely a gazdasági élet egyéb,

a hitelszövetkezeti hálózaton kívül eső területein — bel- és külföldön egyaránt — tapasztalható.

Egy szóval: a magyar hitelszövetkezetek múlt évi munkásságának mérlege azt mutatja, hogy *e szövetkezetek valóban sikerrel állottak ellen a válság pusztításainak s a szolidaritásnak, megalapozottságnak és ellenállóképességnek a mai időkben ritka tanujelét adták.* Ezt a kedvező eredményt a hitelszövetkezetek elsősorban annak köszönhetik, hogy még a

válság legmélyebb pontján is hívek maradtak a régen bevált szövetkezeti irányelvekhez s amellett megértve a rendkívüli idők követelményeit, mindenképen igyekeztek *Károlyi Sándor gróf* eszméit a jelenlegi szükségleteknek megfelelően érvényesíteni.

A magyar hitelszövetkezeti tábor s elsősorban annak tizezer főnyi vezető rétege, tehát ismét a becsületesen végzett, eredményes munka büszke tudatával léphet egy hónap múlva a közvélemény elé.

A Nemzetközi Mezőgazdasági Kongresszus előkészítése serényen folyik

Kállay Miklós földmivvelésügyi miniszter április hó 19-én a sajtó képviselői előtt ismertette a XVI. Nemzetközi Mezőgazdasági Kongresszus előkészületeit. A kongresszus — mint ismeretes — július hó 13—20. napjain lesz Budapesten. A miniszter utalt a kongresszus jelentőségére, majd bejelentette, hogy a kongresszus sikerének biztosítására huszonnégy külföldi államban alakult nemzeti propaganda-bizottság és már eddig is számos rádióelőadás hangzott el. Végül közölte, hogy a kongresszus egyik ki-

emelkedő eseménye a teljesen átszervezett és modernizált *Mezőgazdasági Múzeum* megnyitása lesz, amelyik alakulásakor Európa egyik legelső intézménye volt, de negyven esztendő alatt már részben elavult.

Ezután *Schandl* Károly ny. államtitkár, a kongresszus szervezőbizottságának elnöke vázolta a kongresszus előkészületeit és rámutatott arra, hogy *Trianon óta Magyarországon ez lesz a legjelentékenyebb nemzetközi kongresszus nemcsak tárgyánál, hanem a kongresszus résztvevőinek sze-*

mélyi súlyánál fogva is. A budapesti kongresszus főtémája a mezőgazdaság talpraállítására irányuló törekvések lesznek. A magyar mezőgazdaság különös megtiszteltetésének jele, hogy *a kongresszus huszonnégy főelőadójának sorában öt magyar főelőadó működik.* A kongresszus legkiemelkedőbb eseménye a magyarországi származású *Laur* professzornak, a Nemzetközi Mezőgazdasági Bizottság alelnökének és a svájci *Bauernbund* vezérének, a kongresszus legfontosabb főelőadójának javaslata a *mezőgazdaság rentabilitásának helyreállításáról.* A résztvevők számát körülbelül *nyolcszáz-ezer főre* lehet becsülni a családtagokkal együtt. Európa valamennyi államán kívül *amerikai résztvevőkre is számíthatunk, sőt a kínai nankingi kormánnyal is összeköttetésben állunk* a kongresszussal kapcsolatban. A kongresszus tagjainak tiszteletére különböző fogadtatásokat rendeznek. A *Faluszövetség* Drégelypalánkon bemutatja a magyar falut és a *Gyönyösbokrétá* is szerepelni fog. Rendeznek azonkívül vidéki kirándulásokat is.

A sajtófogadtatás után *Kállay* Miklós földmivvelésügyi miniszter a kongresszus szervezőbizottsága előtt ismertette a kongresszus előkészítő munkálatait.

Kitünő zeneszerzőnk, **TORNAY KÁROLY** — mint annakidején jelentettük — elhatározta, hogy a **VASÁRNAP** dalpályázatán díjat nyert szép versek közül néhányat megzenésít. Kiválasztott három dalt, a szövegen itt-ott a jobb hangzás elérése végett változtatott, majd megkereste a szótagok hangtestvéreit és végre is megszületett három igazi magyar nóta a költő és a muzsikuszívének egyforma dobbanásából, mindkettőjük egyaránt izzó magyar érzésvilágából...

A **VASÁRNAP** szeretettel küldi el olvasóinak ezeket a szépséges magyar dalokat és reméli, hogy nemcsak gyönyörűség, hanem büszkeség is eltölti majd a szíveket, ha énekelni fogják, hiszen a versek íróit a magyar falu adta...

Mai számunk **TORNAY KÁROLY** = **RAGYOGÓ LŐRINC PÁL** dalát közli, az alábbiakban:

MI BAJA VAN, MONDJA...

Ragyogó Lőrinc Pál.

TORNAY KÁROLY.

Lassan (rubato.)

1. Mi ba - . . ja van, mond - ja, é - des a - . . nyám kend - . nek
2. Még sem vár. so - ka - ig a - le - gény ma - ga - ba

Hogy en - gem le - gény - hez még min - dig nem en - . . géd?
Ki - szó - kik a kis lány, ki - szó - kik hoz - zá - ja.

Egy - re csak azt hajl - ja: fi - a - tal vagy lá - nyom
Ra - hajl - ja szép fe - jet a le - gény val - lá - ra

Süt - ban még a he - . lyed, a le - gény még vár - jon
Csó - kol is kap ér - te pi - ros a - ja - ka - ra.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A keltetés

A pulykák áprilisban tojják le kotlóaljtójsaikat és le is kotlanak. A pulykatojók igen jó kotlók, rendületlenül ülnek úgy, hogy vigyázni kell rájuk, vesznek-e elegendő eleséget magukhoz, mert sok esetben oly kitarotán ülnek, hogy az evésről is megfeledkeznek. Ludtojásokat áprilisban már lehetőleg ne keltessünk, legfeljebb csak az eiején, mert a pipék felnevelése később már nehézséget okoz, ellenben a kacsatójások kikeltésére az április a legkedvezőbb hónap, mert a kacsapipék az enyhébb időben gyorsan fejlődnek és hamar válnak piacéretté. A kacsatójó rossz kotló és ha ráül is a tojásokra, megbizhatatlan: a legtöbbször ott hagyja a fészket, legjobb tehát a kacsatójásokat keltetőgépben vagy pedig tyuk-kotlókkal kikeltetni.

A járványos elvetelés

Egyike szarvasmarháink legsúlyosabb betegségének. Súlyossága nem abban nyilatkozik meg, hogy talán a belé esett állatok elhullanának, hanem abban, hogy ha egyszer egy állományban felüti fejét, akkor ott elterjed és így 2—3 évig alig lehet ott életképes borjut felnevelni. A járványos elvetelés miatt elvetélt tehén sokszor visszauzekedik, véglegesen is meddő maradhat, sőt későbbi, már rendes időben történő elléseknél is érezhető hatását, ami az ujszülött borjak alkati gyengeségében, vérhas, köldökfertőzés, hurutos tüdőgyulladás és még más egyéb bajok iránti hajlamoságban nyilvánul meg. Ezeket figyelembe véve, minden igyekezetünkkel meg kell védeni állatainkat a fertőzéstől és ennek következményes kellemtelenségeitől. Indokolt a teheneket külön a többitől, jól tisztogatható istálló részletben elletni; a magzatburkokat és a magzatvizet még a rendes ellés után is semmisítsük meg, mert nincs kizárva, hogy még ilyen esetben is vannak bennük abortus-baktériumok. Az elvetélt állatokat teljes gyógyulásig külön tartsuk és csak ezt követően, két hónap múlva hágassuk be. A tenyészbikákat időnként vizsgáltsuk meg (vérvizsgálat!), mert ezek is terjeszthetik a ragályt.

Indokolt, a fertőzés gyanújában álló állományból vérvizsgálat útján a tényleg fertőzött állatokat különválasztani, a még nem fertőzötteket lábalknak alapos megtisztogatása után, előzetesen kitisztogatott és alaposan fertőtlenített istállóba való áthelyezéssel a további fertőzéstől megóvni. Amennyiben külön istálló nem áll rendelkezésre, úgy az istálló teljesen

elkülönített és fertőtlenített részébe lehet az egészségeseket elhelyezni.

Az elvetélt teheneket, amennyiben nem lesznek meddők, nem tanácsos eladni, mert idővel immunitást szereznek, de azért nem volna tanácsos a teljesen egészségesek közé állítani, mert esetleg talán bacillushordozók, hanem a fertőzöttnek bizonyult állatok közt tanácsos őket tartani.

Egészséges állatok vásárlása és a fertőzött állományba való beállítása nem ajánlatos, mert ezek is befertőződnek s ezen újabb esetek a baj fennforgási idejét meghosszabbítják. Ha pedig állományunk még egészséges, új állatot csak több heti megfigyelés és legalább kétszeri vérvizsgálat után tanácsos beállítani.

A lencse, mint élelmiszer és takarmány

A lencse táplálóból eledel, mint a borsó. Napjainkban főleg leves és főzelék készítésére használják; leginkább füstölt húst fogyasztanak benne.

Takarmányozásra legfeljebb a másodosztályú vagy a cséplő által összezuzott lencse jöhet szóba. Sokkal drágább, semhogy rendszeresen lehetne etetni úgy, mint a többi hüvelyes magvakat. Egyébként darált állapotban az abrakkeverék fehérjeteralmának biztosítására nagyon megfelelő. A másodosztályú és törött szemeknek takarmányozás útján való értékesítése mindig gazdaságosabb, mint

az esetleg nyomott áron történő piaci eladás. Az állatok eleinte idegenkednek fogyasztásától, mert ize kesernyős, de rövidesen hozzászoknak, különösen akkor, ha darakeverékben kapják. Leghelyesebb, ha a keveréknek legfeljebb egyharmadát teszi a lencsedara. Bajorországban helyenként főzött állapotban etetik a szarvasmarhákkal. A kisszemű jó baromfitakarmány. A lencse szalmája és polyvája leggazdagabb fehérjében az összes hüvelyesek közt. Zöldje és szénája kevés, ezért ilyen célokra termelni nem volna gazdaságos.

A kereskedelem a 6—8 milliméter átmérőjű, az úgynevezett nagyszemű lencséért kétszer annyi vételárat ad, mint az 5 milliméternél kisebb szemű lencséért. Magyarországon a közép-nagyságú (5—6 mm átmérőjű) magyar lencsét és az aprószemű székely lencsét termesztik a legkitertebben. Csak az utóbbi években kezdenek áttérni a nagyszemű olasz (apuliai) és a stockeraui lencsére.

A lencse szereti a középköcött, meleg talajokat; a tulkötött agyag, a laza homok, a kavics, valamint a száraz vidék (Alföldünk) nem való neki. Közvetlenül alája ne trágyázzunk, mert akkor csak virágozik, de magot nem köt. Április közepén szokás vetni. Sok helyen árpával keverve vetik és kicséplés után a kétféle magot különválasztják. Másutt egymagában vetik, még pedig az aprószemű lencséből 12 vagy 24 centiméter sortávolságra, a kisszeműből 50, a nagyszeműből 60—70 kilogrammot. A sűrűn vetett lencsét egyszer-kétszer át kell gyomlálni, a ritkábban vetettet pedig néhányszor meg kell kapálni. Aratni július elején szokás. Ha a felső hüvelyek zöldek is, de az alsók érettek, az aratást meg kell kezdeni. Legjobb kaszálni vagy sarlóval learatni és pedig akkor, amikor a lencse még harmos, vonós. Egy katasztrális holdon 6—12 mm magtermésre lehet számítani. A kisszemű bőtermőbb, de — mint már jeleztük — a piacon csak olcsóbban adható el.

Borászati és szőlészeti tájékoztató

A szőlők fakadását vizsgálva, számos borvidéken tapasztalták, hogy a múlt ősszel korán bekövetkezett fagyok tetemes károkat idéztek elő a takaratlan szőlők rügyeiben. Ez a körülmény — annak dacára, hogy a múlt évvel szemben ezidén körülbelül három héttel hamarabb megindult a vegetáció — valószínűleg csökkenteni fogja az ideai termésmennyiséget, ami a már most is eléggé szilárd árak további emelkedését idézheti elő.

A megindult tavaszi munkálatokkal járó fokozott borfogyasztás már érezhető a kissé lanyhább február és márciussal szemben, amit a nagykereskedők örvendetesen emelkedő borforgalma igazol. Nagyon kevés a

LEGUJABB SZABADALOM

„NETTOSPRICC“
dugattyunélküli gyümölcsfa-
permetező készülék.

Olcsó, nincs benne bőrözés, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Alkalmos permetezőre, fertőtlenítésre, meszelésre stb. Kérjen díjtalan leírást.

Gyártja és forgalomba hozza:

TAKÁCS KÁROLY, ny. Máv. előljáró
Budapest, VI., Kerekes-utca 28. szám.

szines áru és így állandóan vásárolják a szinezésre szolgáló otelló vörösborkokat. Ennek is 25—30 fillér között mozog az ára literenként és a készletek rohamosan csökkennek, akár csak a süritett mustkészletek. A mult évi alacsonyfoku savanykás borok kellő pincészeti kezeléssel igen szépen fejlődtek. A jól felszerelt pincékkel bíró nagyobb kereskedők minden valószínűség szerint ezidén — az új termésig — igen jó áron tudják leskoláztott boraikat értékesíteni. A termelői hálázások nagyon megcsapantak. Ez nem is csoda, mert hálázni rendszerint a kistermelők borairal szoktak a fuvarosok. Az ideiglenes, kezeletlen kistermelői borok viszont gyorsan mebuggyannak, savanyodnak vagy penészesednek, ha a velük hálázó, hozzánemértő emberek a szekérré tett transzportthordó bort állandóan csapon tartják, kiméricskélják. Az ideiglenes tehát egyik főokozója a termelői boroskocsi-hálázások fokozatos megszűnésének. A borértékesítésnek — megfelelő szakszerű kezelés után — a borkereskedelem által való lebonyolítása valószínűleg nagyobb lendületet nyer. A várható májusi fagyok mérlegezésével élénken vásárolják a kereskedők főként a 10 fokos és ennél is erősebb, józamatu urasági és kistermelői borkokat. Beavatott kereskedők szerint augusztusra aligha lehet majd kapni 10 fokot elérő jobb borkokat fokenként 3 fillérnél olcsóbban, seprőről fejtett állapotban.

IRSAI M. JÓZSEF.

Apró jó tanácsok

A kotlás a tyuknál megszüntethető, ha a tyukot oly ketrecbe zárjuk, melynek feneke lécekből áll és ezt a kalitkát hüvösebb helyen ugy akasztjuk fel egy faágra, hogy a tyuknak abban való fészkelődésével a ketrec himbálódni kezdjen. Pár nap alatt így a kotlási láz megszűnik. A ketrec 30×50 cm. nagyságú legyen. Természetesen etetni és itatni az ilyen bezárt tyukot is kell.

A kukorica-vetőmag csiraképeségének a decemberi erős fagyok sokat ártottak, tehát ezidén sokkal gondosabban kell eljárni a vetőmag előállításánál. Aki teheti, vessen tavalyi magot, mert ennek csiraképesége a legtöbb esetben kifogástalanabb lesz az ideinél. Ha kénytelenek vagyunk az idegi kukoricából válogatni a magnak alkalmas csöveket, válogassunk olyanokat, amelyek szemmeláthatólag jól beérve kerültek a görbeba s a fajta jellegét egyébként magukon viselik. Oly csövek, melyeken a magorok könnyen megmozgathatók, valószínűleg nem tökéletes beérésűek. A kiválogatott csövekről szedjük le néhány szemet s vizsgáljuk meg a szemeken a csiratarakó hárttyát. Ha ez a hárttya simán fedli a csirát s hozzálapul ahhoz, valószínűleg nincs

Tarka Krónika

E rovat megindulásakor ismertettük *Bölcs Szádinak* egy példázatát a tapasztalatról. Most egy másikat közlünk, amely a mai, bajokban vergődő embernek különösen tanulságul szolgálhat. Szól pedig ez a példázat a következőképpen:

A hajó csendesen ringott a tenger nyugodt felszínén. Az utasok, gyönyörködéssel szemlélték a habok játékos tükrét. Mindenki jókedvű volt, csak egy vénasszony jajgatott irgalmatlanul.

— Mi baja van ennek a sipitózó bosszorkánynak? — kérdezte a hajó szigorú kapitánya.

— Azért jajgat, — felelték többen is egyszerre — mert fél, hogy a hajó elmerül.

A hajóskapitány összevonta a szemöldökét.

— Dobjátok a tengerbe!

A parancs ellen nem szegülhetett senki. Az öregasszony néhány pillanat múlva már a vízben lubickolt.

No, ott jajgatott még csak igazán!

— Most huzzátok ki! — rendelkezett kis idő múlva a kapitány.

Amikor az öregasszony ismét a fedélzeten volt, olyan nyugodtan ült a helyén, mintha csak otthon, a virágos kertjében lett volna. Most már, hogy a nagyobb veszedelemtől kiszabadult, a kisebbet semmibe sem vette.

A szigorú, de okos kapitány pedig, amikor ezt látta, így szólt a jelenlévőkhoz:

— *Sohase lovagoljuk bele magunkat, hogy a mi helyzetünk a legkétségbeejtőbb. Mindenkinél lehet még szerencsétlenebb. A jajgatás és elégedetlenkedés még nagyobb bajt hozhat ránk.*

A kapitány szavaira legjobban az öregasszony helyeselt. Aztán vidáman szemlélte ő is a tengert.

Bölcs Szádi ehhez a példázathoz a következő megjegyzést fűzi:

hiba a csiraképeség körül. Ha azonban a hárttya felhólyagosodott, ez annak a jele, hogy bomlási termékek, gázok keletkeztek a mag belsejében, aminek a tökéletlen beérés vagy fagykár lehet az okozója. Ezidén megelőzhetjük, ha a tengerivetőmagunk 80 százaléka kicsirázik. Ha ennél csekélyebb a csirázó szemek száma, ennek arányában több magot kell vetni. Ha pedig a csiraképeség csak 60—70 százalék körül mozog, helyesebb, ha idegenből szerzünk be vetőmagot.

Ha babot termelünk, a vetőmagot elvetés előtt gondosan válogassuk. Szedjük ki a beteg magvakat, továbbá a tarka vagy másszinű babot, mert például a fehér bab közt a piacra vitelkor nem szabad lenni másszinű babnak. Egyenletes nagyságú magvakat vessünk, vagy kizárólag kis-magvu, vagy kizárólag nagymagvu

— *A boldog meglegedésnek egy titka van: gondoldj azokra, akiknek rosszabb a soruk, mint a tied!*

*

Ezt a kis történetet pedig *Manzoni* nevű olasz írónak, a *Jegysek* című világhírű regény szerzőjének feljegyzéseiből közöljük:

A mult század közepén egy fiatal biboros jelentkezett Rómában a pápánál s azt kérte, hogy a Vatikán könyvtárát bocsássák rendelkezésére, mert egy tudományos munkát akar írni s ősrégi forrásmunkákra van szüksége.

A pápa megörült a kérésnek s azonnal intézkedett, hogy a Vatikán könyvtárosa, egy püspöki rangban lévő, tudós kapucinus szerzetes, a biboros rendelkezésére álljon.

Több héten át folyt már a források kutatása s ment minden a legnagyobb rendben.

Történt azonban, hogy egy forrásmunka hosszas keresésre sem került elő, ami a sok millió kötetet tartalmazó könyvtárban egyáltalán nem meglepő esemény.

A biboros azonban egyre türelmetlenebb lett s bosszankodását sem igyekezett palástolni. Csipős éllel mondta a főkönyvtárosnak:

— Csodálkozom azon, hogy a Vatikán főkönyvtárosa ilyen kevéssé tájékozott. Miért fizetik Méltóságodat?

A tudós püspök szelíden simogatta hosszú, galambosz szakállát és nyájas mosollyal felelte:

— *Eminenciád bizonyos lehet abban, hogy engem azért fizetnek, amit tudok. Mert, ha azt akarnák megfizetni, amit nem tudok, a Vatikán minden kincse kerés volna hozzá.*

A biboros szeretettel ölelte át az öreg tudóst. Bocsánatát kérte és sietve elutazott Rómából. Könyve sohasem készült el. A tudós püspök felelete hatott reá.

MÉZES JÁNOS

faját. Tarka babot ne termeljünk, mert ez nehezen értékesíthető.

MÉHÉSZKEDJÉK

A méhészet kenyeret ad! A méhészetből vagyont gyűjthet. A méhészet a legjobb nyuzdíj!

MÉHÉSZETI eszközökről árjegyzéket, szaklapból mutatvány számot kívánatra ingyen küld a

„MÉH“
A Magyar Méhészek Értékesítő Szövetkezete
Budapest, V.,
Arany János-utca 1. szám.

Mézet, viaszot a legmagasabb napi áron állandóan vásárolunk.

Mutasd meg
szomszédoknak is
a VASÁRNAP-ot!

Tavaszi reggel

Öreg hegyek alatt
Szép május hajnalon,
Erdők ébredését
Hallgatom, hallgatom.
Pirkad már keleten,
Csobban a kis patak,
Reggeli ivóra
Csörtetnek a vadak.

Erdei tisztáson
Szarvascsorda legel,
Legkisebb neszre is
Mindegyik felfigyel.
Fenn a napsugarán
Szárnyát sas terjeszti,
A sok kis madarat
Halálra ijeszti.

Távol gerlemadár
Párját hívja bugva,
Erdőn, csalitosban
Friss szél kutat utra.
Kedves — mennyi — mókus
Ágról-ágra szökken,
Bogárzenekar zeng
A harmatos fűben.

Fölkel a molnár is
A vízimálomba,
Friss kislány buzáját
Önti a garatra,
Nemsokára pedig
Liszt hull le a zsákba,
Isten neve legyen
Mindörökre áldva.

Irtá: ROBOTKAY LAJOS (Tar).

Hallgatag utca...

Hallgatag utca,
Mi sem zavarja
A csendet itt,
Ködös homályból,
Apró házakból
Mécse sem int.

Síró szívembe
Multak emléke
Visszaoson,
Amíg az utcák
Fekete sorát
Lassan rovom.

Régi emlékek,
Dalos szerelmek
Emléke száll,
A vén eperfa
Azt dudolgotja:
Elfut a nyár.

Kapukilincsen,
Mint régi kincsen,
Höld-tüz ragyog,
Hiába minden,
Fáradt a szívem:
Ma meghalok...

Irtá: NAGY GY. JÓZSEF (Makó).

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK**A házelőtti kis kert helyes beosztása**

Ügyes beosztással kihasználva minden talpalatnyi helyet, a házelőtti egészen kicsi kertecskében is annyi mindenfélét termelhetünk, hogy egész nyáron elláthatjuk abból háztartásunkat.

Hogy mindennek helye legyen benne, előre kell kitermelnünk, mit és mennyit ültessünk kertecskénkbe. Mindenekelőtt felássuk és legereblyézzük a földet, közepén keresztben utat vágunk és elkészítjük az ágyakat. Minden ágy 120 centiméter széles és 4 sort vezetünk rajta végig. A szépen meghuzott sorok egyikébe vöröshagymát, másikba fokhagymát duggatunk, utóbbiakat egymástól 15 cm távolságra. Egy táblát a hónaposreteknek számítunk, egyet salátának és spenótnak; két-két táblába petrezselymet és sárgarépát vetünk. Most következik a borsó 15—20 cm tö- és sortávolságra, sárga- és zöldhüvelyű bab, majd néhány táblát fenntartunk a ládikákban nevelt karfiol, fehérkáposzta-, kelkáposzta- és kalarábepalánták kiültetésére.

Az elültetett palánták közül a karfiol már június-júliusban használható, a kelkáposzta júniustól, a kalarábé és spenót pedig már májustól kezdve szedhető. A hónaposretek az elvetéstől számított 6—8 hét múlva, a fejesaláta 8—10 hét múlva, a borsó és bab júliustól, a vöröshagyma pedig

Vigyázat, nem ájult bohócot látunk ezen a képen,

hanem egy hölgyet, akinek bőrét folyékony gummiban fürdetik. Ez ugyanis a legújabb amerikai szépségápolási mód

augusztustól látja el friss zöldségfélével konyhánkat.

A paprikát, paradicsomot ládikákba vetjük, többször átültetjük és május végén a kiürült táblákba plántáljuk, miután a földet előbb jól felástuk és megtrágyázzuk. Az ágyasok körül szegélynek metélő hagymát ültetünk és szánjunk kis helyet a kapornak, tárkonyoknak is.

Előre számítsuk ki, minden egyes zöldségfajtából mennyit akarunk termelni s a szükségeslet szerint hozassunk magot 5—10 grammos adagokban. Csomagszámra sohasem rendeljünk, mert bizonytalan, hogy a magot a következő évben felhasználhatjuk-e. A fennmaradó magot zacskóba rakjuk, ráírjuk az évszámot és fajtát, naftalinnal behintjük és drótra kötve a kamara gerendájára akasztjuk.

Olyan helyen, ahol nem tudunk elég öntözni, inkább csak korai zöldségfélét termesszünk, mert a vízigényes növényekkel, pl. paprikával nem boldogulunk.

A kertecské telepitésekor gondoskodjunk mindjárt annak bekerítéséről is. Legelőssőbb az élősövény. Gledicsiasor vagy vékonyabb akácoszlop, két-három dróthuzal és kész a kerítés. Az élősövény földjét előbb jó mélyen átforgatjuk, megtrágyázzuk, a beültetett csemetét pedig már fiatal korában úgy nyesegetjük, hogy 30—40 centiméter vastag falat alkosson. A sövényt csak augusztusban nyessük, nehogy a bokrok nedvkeringését zavarjuk.

Használat után a kerti szerszámokat csukható félszerben vagy kamrában helyezzük el. Az öntöző kannát úgy akasszuk szegre, hogy abból a víz teljesen kicsepeghessen, így nem fog megrozsdásodni. A kerti zsinórt, mielőtt felgöngyölítjük, a napon szárítjuk meg.

Ételreceptek

Friss gombaleves. Egy liter szegfűgombát jól megmosva, hagymás, zöldpetrezselymes, paprikás zsirban, megsóva párolunk, majd világos rántással, melybe kevés összevágott hagymát, késhegynyi paprikát tettünk, berántjuk a párolt hagymát és megfőzzük. A levesbe felvert galuskát vagy rizst főzünk be és tálaláskor egy kanál tejjelt adunk hozzá.

Kolozsvári káposzta. Háromnegyed kiló savanyú káposztát zsirban, kevés vízzel párolunk, majd 12 deka rizst ugyancsak zsirban megpárolva és megsóva, puhára főzünk. 50 deka sertéshúst megdarálunk, sóval és törött borszal fűszerezünk és zsirban keveset pároljuk. Tűzálló edényt zsirral kikenünk, az aljára egy réteg káposztát teszünk, erre vékonyabb réteg húst, rizst, újból káposztát, erre karikára vágott füstölt kolbászt, majd ismét káposztát és így folytatjuk a rétegezést, míg az edény megtelik. A legfelső réteg káposzta legyen. Ezután féldeci vízzel hígított 2 deciliter tejjelt öntünk rá és sü- tőben kiprimitjük.

H I R E K

A „Mezőgazdasági Sajtószemle“ pályázatai. A Mezőgazdasági Sajtószemle című lap legújabb pályázati kérdései a következők: 1. *Hogyan fokozhatjuk a gazda érdeklődését a korszerű gazdálkodás és a gazdasági egyesületek és gazdakörök iránt, továbbá hogyan fejleszthetjük gazdasági egyesületeinket és gazdaköreinket?* 2. *Ha erre pályázatok kiírása is alkalmas volna, milyen pályázatok kiírása volna ajánlatos?* A pályázók dolgozataikat április hó 30-ig küldjék be a következő címre: Mezőgazdasági Sajtószemle szerkesztősége, Budapest, V., Báthory-u. 24.

Tizenkilenc év után hazaérkezett egy fogoly. Márton István volt 20. gyalogezredbeli honvéd tizenkilencévi hadifogság után most érkezett haza Somogy-szentmiklósi orosz feleségével és három gyermekével. Elmondotta, hogy Oroszország több vidékén éhínség dühög és többször előfordul, hogy emberhúst árulnak. Legutóbb Bakuban fedeztek fel ilyen esetet.

Halálozás. Both Dezsőné dr.-né, született Várday Mária, Both Dezső dr. m. kir. gazdasági főtanácsos, az Országos Központi Hitelszövetkezet igazgatójának felesége április hó 21-én Budapesten váratlanul elhunyt. Temetése 24-én, kedden délután fél 5 órakor ment végbe a farkasréti temető halottasházából. Az engesztelő szentmiseáldozatot április hó 25-én mutatták be a Ferencrendiek belvárosi templomában.

Negyedmilliósi hagyaték egy koldus után. Egy kis angol városkában, *Eltham*-ben élt évtizedek óta nagy nyomorban és nélkülözések között egy *Andrew* nevű szegény koldus. Egyetlen kis szobában lakott, rettenetes piszokban és rendetlenségben s néha heteken át nem jutott a szájába meleg falat. A szegény koldus most meghalt s lakásában a rongyak és papírok között 12.000 font (közel negyedmillió pengő) értékű elsörendű értékpapírokat és hosszú évek óta be nem váltott osztalékszelvényeket találtak. A koldus hagyatékát husz rokona között osztják fel, akik öt soha életükben nem ismerték és nem látták.

Két nagy tűz Heves megyében. Április hó 23-án, délelőtt 11 órakor *Aldebrő* községben tűz ütött ki. *Lipkovichs* Mátyás istállójában és rövid idő alatt 8 ház, rengeteg termény és takarmány elégett. A tüzet, hír szerint, egy eldobott cigarettavég okozta. — Ugyanezen a napon, délután 2 órakor a közelfekvő *Verpelét* községben is tűz ütött ki; itt egy kenyérsütő kemencéből a szélvihar hordta szét a zsaránokot. 18 ház leégett, több tűzoltó megsebesült és egy ember esztét vesztette. A két tüzeset 200.000 pengő kárt okozott.

37 fillért térít a katonai kincstár a legénység élelmezéséért. A *Budapesti Közlöny* (hivatalos lap) április hó 20-iki száma közli a honvédelmi miniszter 112.963/18—1933. számú rendeletét, amelynek értelmében a honvédség átvonulása alkalmával a szállásadók részéről a legénységnek kiszolgáltatott étkezéséért a katonai kincstár személyenként és naponként 37 fillért térít.

Hat ember hajlandó öngyilkos lenni, hogy feltámaszthassák. *Kornis* kaliforniai (Amerika) egyetemi tanár olyan vegyi összetételű anyagot fedezett fel, amelynek segítségével a megállott szívverést újból meg lehet indítani és a vér megaladását meg lehet gátolni. *Kornis*-nak sikerült megfulladt kutyák életfolyamatait megindítani. Egy kaliforniai asszony és öt férfi felajánlotta életét a tanárnak kísérletek céljaira. Az egyik ajánló levélben közölte, hogy hajlandó a tanár által kívánt módon öngyilkosságot elkövetni, egyetlen feltétele, hogy a választott halál ne legyen tulságosan fájdalmas.

Megmart öt orvost egy veszett-ségben megbetegedett földmives. *Galambos* János 44 éves földmivest veszettség gyanúja miatt a nyíregyházi Erzsébet-kórházba szállították. *Galambos* a kórházban hirtelen dühöngeni kezdett s mielőtt megfékezhetnék volna, öt orvost, a főápolónőt és egy ápolónőt megmart. Ezután pár pernyi kínlás után borzalmas kiokozt kiiszenvedett. A megmart orvosokat az ápolónőket a budapesti Pasteur-intézetbe szállították.

Felnyársalta magát egy debreceni ügyvéd. Április hó 18-ára virradó hajnalban különös öngyilkosság történt Debrecenben. *Kőrössy* János dr. ügyvéd haretéri kardjába dőlt és valósággal felnyársalta magát. A kard hegye a szerencsétlen ember háta közepén jött ki és abból mintegy husz centiméternyire kiállt. A mentők az ügyvédet kórházba szállították, ahol most élet-halál között vívódik.

Félmillió juhot pusztítanak el Chileben. *Chile* délamerikai állam elhatározta félmillió juh elpusztítását, mivel a juh ára katasztrofálisan zuhant. A halálra ítélt félmillió juh faggyuját leolajként ismét leszedik, a többi részt pedig elégetik.

Különös öngyilkosság. *Szombathelyen* *Róka* István volt kapuvári kórházi alkalmazott különös módon akart végetvetni életének. A város határában teletömte a sebeit szalmával és azt meggyújtotta. A járőrök letették róla az égő ruhát, de akkor már súlyos égési sebeket szenvedett. Kórházban ápolják.

Bányakatasztrófa 120 halottal. A *Szarajevó* melletti *Zeniege* szénbányában az elmúlt héten robbanás történt, amelynek következtében a bánya egyrésze beomlott. A bányában mintegy 120 bányász vesztette életét. Ugy látzik, hogy metánrobbanás történt, azonban ezt teljes bizonyossággal megállapítani nem tudták.

GAZDATUDOSÍTÓ

A gyümölcsösök kataszteri osztályozása

A gyümölcsösök kataszteri osztályozásáról most történt meg a döntés. A pénzügyminisztérium értesítette a kataszteri hatóságokat és valamennyi pénzügyigazgatóságot, hogy az újonnan telepített gyümölcsösök kataszteri osztályozásánál tartsák szem előtt a földadóról szóló hivatalos összeállítás idevágó rendelkezését, amely szerint „más művelési ágba használt területen telepített új gyümölcsöszt csak akkor szabad átsorozni a kertművelési ágba, ha a gyümölcsös már termővé vált és rajta a főjövedelem már a gyümölcsből származik“.

A kecskeméti mezőgazdasági kamara közgyűlése

A *Duna-Tisza* közti Mezőgazdasági Kamara április hó 16-án tartotta, Kecskeméten rendes tavaszi közgyűlést, *Staub* Elemér elnök megnyitó beszédében azt hangsúlyozta, hogy a terményárak alacsony színvonalra folytán az agrárról még mindig nagyon tág és ezért a gazdaságszerveletnek továbbra is egyesített erővel kell egyetemes érdekeiért tovább küzdenie. *Gesztyey Nagy* László dr. kamarai igazgató rámutatott a kormányzatnak a mezőgazdaság érdekében kifejtett munkájára és megállapította, hogy a kamara további feladata, hogy a gazdaságszerveletnek az iparikkal leszállítására, a vasúti fuvardíjak mérséklésére irányuló kívánalmait juttassa kifejezésre és a készülő adóreform során különösen arra mutasson rá, hogy míg általánosságban a jövedelem adózik, a föld még akkor is visseli az adóterhet, ha nem hoz jövedelmet. A továbbiakban elfogadta a közgyűlés a kamara 1933. évi számadását, azután az alapszabályok módosításával felemelte a tagok számát és pedig Pest-megyében 40-ről 50-re, Csanád- és Csongrádmegyékben 10—10-ről 15—15-re.

Hivatalos vetésjelentés

A földművelésügyi minisztérium április hó 18-án kiadott hivatalos vetésjelentése szerint a *repcé* fejlődése kielégítő, több vidéken fagykár és kipálás mutatkozik. Az *őszi buza* korai vetései általában erősen fejlődnek, de *Heves*- és *Borsodmereg*-ekben a kifagyás, a futrinka- és drótféreg jelentős kárt okozott. Nagyobb területeket kellett kiszántani. A késői vetésű buzák főleg a Dunántulon gyengék. Itt is több helyütt kiszántásra került a sor. A *tavaszi buza* fejlődése kedvező, de esőre volna szükség. Az *őszi rozs* vetései, a Dunántulon kivéve, jól fejlődnek, de a Dunántulon több helyütt egér-, futrinka- és drótféreg-kár jelentkezik. A szárazság okozta gyöngye bokrosodás miatt kiszántások történtek. A *tavaszi rozs*, az *őszi árpa* és a *zab* fejlődése kielégítő. A *kerti vetemények* fejlődéséhez is esőre volna szükség. A *lóhere* és a *lucerna* fejlődése erőteljes, de a Dunántulon és az északi vidéken egérkár és fagy miatt sokat kiszántottak.

MINDEN ÚJ ELŐFIZETŐ a falusi polgár táborát erősíti!

PÁSZTOR TŰZ

A „vazsi“ szilvafa-erdők

Vas vármegye derék magyarjai nevezik zamatos tájszólásukkal szeretett vármegyéjüket parázsesésen Vasz vármegyének, jómagukat pedig hetykén, huszárosan „vazsiaknak“. Ha jól emlékezem, csakugyan a híres Nádasdy-huszárok is a vazsi-legények délceg sorából kerültek ki leginkább; no de nem a huszárok szilvakék dolmányáról, mentéjéről akarok én mesélni most titektek kedveseim. A gyönyörű vazsi föld szilvafa-erdőinek szentem az írást.

Az egyik kereskedelmi érdekeket védő újság ugyanis éppen most dicserzte meg nagyon a régtől kiváló gyümölcs-termelő vazsiakat, hogy újabban is kerek egy millió nemes szilvafa-csemetét ültettek el szép határaitokon... Szent Istenem!... Egy millió csemetefa még így, papíron leírva is tengersok! Ha megfogamzik, lombot vet, még erdőnek is rengeteg számba megy ez az egy millió nemes szilvafa.

Szilva-huppanáskor hetekig tart itt majd az édes, illatos szilvaszüret... A tisztas munkának az áldott gyümölcse, áldása és haszna igazság szerint nem is maradhatna el, drága magyarom, nemcsak ott Vaszban, hanem a Duna-mentén, Tisza-mentén mindennütt!... Amde ha rá gondolok, hogy vereztek-gondos aratásaitok, szüreteitek, minden természetek és tenyésztések gyümölcse és hasznán hány közbetolakodott szőrös kupec kéz és kupec ravaszág osztzik, minduntalan eszembe jut valami. Nemcsak szilva-, cseresznye-, meggy-, körte-, alma- és dióerdőket kellene ültetnetek én jó vazsi és egyéb többi más magyar testvéreim, hanem mogyorófbokrokat, suhogós somfát is... Azoknak a régi híres mogyorófáknak, somfáknak a suharcaival, csipős pálcáival, aztán a régi recept szerint végig kellene kengetni időnként mindazokat a szőrös marku tejfelszedőket, akik a bázdahasogatók megrövidítésével ravasz módon keresik és találják meg sokszor igen könnyen busás hasznukat, amitől, míg mindnyájan soványodunk, ők kövérre híznak s nyakunkra ülnek szép csendesen!

MÓRICZ PÁL

Egy elszabadult bika garázdálkodása. Madridban, a spanyol főváros egyik legforgalmasabb utcájában egy vízdalra szánt bikát tereltek az aréna felé. Az állat elszabadult, szétugrasztotta a járőrköket, majd berontott egy házba, felrohant a lépcsőkön és egy elsőemeleti lakásba rottant, ahol tört és zuzott. A lakók a rendőrségi riadóautóért telefonáltak, amely rövidesen a helyszínen termett. A rendőrzegénység benyomult a lakásba és az egyik rendőrorfőmester kardjával a bikát nyakszirtre szarta és megölte. A lakók a rendőrtoreadort lelkesen megéljenzették.

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisztelt Előfizetőinket, akiknek előfizetése április hó 30-án lejár, hogy a csatolt befizetési lap felhasználásával az előfizetési díjat sziveskedjenek beküldeni, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DIJAINK:

Negyedévre	1 P
Félévre	2 P
Egész évre	4 P

Mutatványszámot levelezőlapkérrésre készséggel indítunk. Ajándéknaptárunkat minden ujonnan belépő előfizetőnek is megküldjük.

A VASÁRNAP kiadóhivatala,
Budapest, V., Báthory-utca 24.

Arany- és ezüstpénzek ára

(1934. április hó 24-én.)

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 28.5 fillér; kétkoronás 57 fillér; ötkoronás 1 pengő 48 fillér; régi egyforintos 77 fillér.

Aranypénzek: 1 darab 20 koronás arany 32 pengő 30 fillér; 10 koronás 15 pengő 45 fillér; Napoleon-arany 31.95—32.05 pengő.

14 karátos törtarany (gyűrű, karperec, fülbevaló, stb.) grammonként 3 pengő.

Színarany kilogrammja: 5415—5425 pengő.

Színezüst kilogrammja 61.50 pengő.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Hol szerezhetem meg az Ördög mátkája című szindarabot és mennyiért? (P. I., Bodroghalom.) — **Felelet:** Már nem kapható, teljesen kifogyott.

Kérdés: Mennyi tárgyalási díjat követelhet a közjegyző és azonnal kötelesek vagyunk-e fizetni? (4701. sz. előzető.) — **Felelet:** A közjegyző díját az igazságügyminiszter rendelettel állapította meg. Annak nagysága függ első sorban a hagyatéki vagyonnak a hagyaték leltárban felvett értékétől, második sorban a végzett munka nagyságától. A tárgyaláson — mielőtt fizetnek — kérjék meg a közjegyzőt, hogy az igazságügyminiszter által megállapított díjtáblázatot mutassa fel és aszerint fizessenek. Ha pedig a közjegyző tulmagasan állapítja meg a díjait, úgy még mindig kérhetik a járásbírósnál a díjak megállapítását, amely ha kevesebben állapítja meg, mint a közjegyző, úgy a köz-

Külső gumi 5.80, belső 1.50, pedál párja 2.50, sárvédők 1.50. Láng Jakab és fia kerékpárnyakkereskedés Budapest, József-körút 41. Képes árjegyzék ingyen!

jegyző a már kifizetett díjakat visszafizetelni tartozik.

Kérdés: 1. Hol kaphatok kerékpárokról árjegyzéket? 2. Miért nem ad a „Vasárnap“ részletesebb rádióműsört? 3. Ki szerkeszti az „Új Barázdát“ és a „Népújság“-ot és hol van a kiadóhivataluk? (V. J., Kondorostanya.) — **Felelet:** 1. Forduljon árjegyzékért Láng Jakab és fia céghez, Budapest, József-körút 41. és hivatkozzék lapunkra. 2. A lap alacsony előfizetési díja nem teszi lehetővé a részletes műsor tetemes költségűtöbbletének vállalását. 3. „Új Barázdát“ szerkesztője: Bártkányi József dr., VI., Eötvös-utca 45. „Népújság“ szerkesztője: Eötvös Lajos dr. országgyűlési képviselő; kiadóhivatal: IV., Veres Pálné-u. 9.

Kérdés: 1. Hol van népgondozó hivatal és testnevelési felügyelőség járásunkban? 2. Hol kaphatok jó kaszát legelősebben? (F. D., Pusztahomokcsárda.) — **Felelet:** 1. A két hivatal járási székhelyükön: Tiszafüreden van. 2. Jó kaszát legelősebben a környékükön fekvő bármelyik városban kaphat s így nincs értelme Pestről hozatnia.

Kérdés: Borom erősen kényszerű és nem tiszta. Mit tegyek, hogy szagát elvegyem és megtisztuljon? (4722. előzető.)

— **Felelet:** A hibát először megfelelő szellőztetéssel javítjuk. Ez úgy történik, hogy a hordót csapra ütjük, a csap végére egy ónozott szórórózsát teszünk és azon át egy kármentőbe eresztjük a bort, melyből egy másik tiszta hordóba fejtjük át. Ha ez az eljárás nem segített, megismételjük a szellőztetést többször. Ha ez sem használ, akkor a szellőztetett bort egy erősen lekényszerített hordóba fejtjük. E hordóban hl-ként 4—5 gramm kén égetünk el. A kénészű, zavaros borunk kénhidrogén tartalma ebben a hordóban kénre és vízre bomlik. A lekényszerített kén apró por alakjában uszik a borban és azt zavarossá teszi. Fontos tehát, hogy az így kezelt borunkat mielőbb vagy szűréssel, vagy derítéssel tisztítsuk meg. Ha ugyanis benne maradna tovább a kénpor, ismét feloldódna és a bor íze, szaga elromlana. Gondoskodjunk arról is, hogy a pincét jól kiszellőztessük, nehogy a szellőztetett fejtéskor káros anyagok, baktériumok, dohszag, penészszagok, stb. kerüljenek a borba.

Kérdés: A pestvidéki járásbírószág orgazdaság miatt vádat emelt ellenem és 5 társam ellen. 15 pengő pénzbüntetésre ítélt, ezt én be is fizettem s most egy év múlva kikézbizosítottam nekem egy tartozás kimutatást, melyen 30.40 pengő van feltüntetve bünygyi költség címen, melyért egyetemlegesen vagyunk 5 társammal együtt felelősek. Ennek dacára csak énnekem lett kézbesítve, rajtam követelik, sőt szüleimen akarják végrehajtani. Jogosan követeli-e az egész bíróságot rajtam az adóhivatal? (1468. sz. előzető.) — **Felelet:** Mint hogy a bünygyi költségek megfizetésében a bíróság társaival együtt egyetemlegesen marasztalta el, tehát Ön azt megfizetni tartozik, ha az állam követeli, mert ellenkező esetben közadók módjára végrehajtási uton fogják behajtani. Szülei azonban ezért a tartozásért nem felelnek. Már most, ha az egészet kifizette, akkor a kifizetett összeg $\frac{1}{5}$ - $\frac{1}{5}$ -ét társaitól követelheti s amennyiben nem fizetik meg, úgy ennek megfizetésére be is perelheti őket.

Kérdés: Milyen fajta gyümölcsfákat érdemes ültetni a Mátra és Bükk északi vidékén? (Ifj. B. F., Tar.) — **Felelet:** A Mátra és Bükk északi vidékére a pomológiai bizottság a következő gyümölcs-fajták termelését ajánlja: Szőlőből: Besztercei, Besztercei muskotály, Olasz-kék, Althann ringló, Kirke szilvája, Gömöri nyakas, Bódi szilva. **Almából:** Batul, Kanadai renet, Kasseli nagy renet, Éntz rozmarin, Jonathan, Baumann renet, Nemes Masánszky, Gravensteini. **Körtéből:** Avranches-i jó Lujza, Diel vajkörte, Vilmos-körte, Hardy vajkörte, Hardenpont téli vajkörte, Nyári Kálmán, Clapp kedveltje, Josefina.

Kérdés: Milyen kárt okozhat a repcebolha a vetésben? (J. J., Zalaszentjakab.) — **Felelet:** A repcebolha (Psylliodes) a repcének veszedelmes ellensége, mert bogár formájában szitává lyukgatja a leveleket, kukaca pedig átfurkálja a szárat, miert is az ilyen repcetáblán megtörnek a száruk s úgy néznek ki, mintha marha gázolta volna végig. Egész nyáron megtalálható mindenféle fejlődési alakja. Az egyenetlen érés okoz veszteséget.

Kérdés: Gazdaságos volna-e közsgyűnkben szilvaaszalót felállítani, mivel nagymennyiségű magvartó szilvát termelünk? (R. L., Sámsonháza.) — **Felelet:** Szilvaaszaló felállítása, ha nagybőmögű szilva aszalásáról van szó, mindenesetre gazdaságos, mert az aszalt-szilva ma a behozatali tilalmak folytán keresett áru. Hogy mekkora és milyen rendszerű aszalót állítsanak fel, arranézve ingyen ad utbaigazítást a „Kertészeti Tanintézet” igazgatósága (Budapest, Nagyboldogasszony-utja 45.), ha vele az aszalandó szilva mennyiségét közlik.

Kérdés: 1. 1927-ben 500 dolláros 5 éves jelzálogkölcsönt vettünk fel. A kölcsön kamatait félévénként rendeztük, majd 1932-ben a kölcsön lejárt, amit 1933-ban felvett 1000 pengővel rendeztünk, vagyis 174,32 dollárral. Így a tartozás 1933 szeptember 1-ig rendezve lett. Most kifizetnénk napi dollárárfolyamon. Joga van-e perelni a banknak, ha mi a tartozást napi árfolyamon, a kamathatalékok hozzáadva, fizetnénk ki? 2. Van-e aranydollár és mi az értéke? 3. Szüleink utszolgalmi joggal vásároltak egy ingatlant, vonatkozik-e ez a szolgalmi jog a későbbi vevőre is? (T. B., Orosháza.) — **Felelet:** 1. Hogy ha a Nemzeti Bank által megjelölt dollárárfolyamon a tartozását a banknál lefizeti, úgy ezzel tartozásának egyelőre teljesen eleget tett s a bank űnt nem perelheti. Végleges rendezése ennek a kérdésnek azonban rendeleti uton csak akkor lesz megállapítva, hogy ha a transzfer-ügyek elintéztét nyerne. 2. Az aranydollárnak az értéke dollárban kifejezve is mindig más, aszerint, hogy hogyan áll a dollár-árfolyam az aranyhoz viszonyítva. Az űn esetében az az irányadó, ami a kölcsönkötelezvényben fel van tüntetve. 3. A vevő nem tilthatja el az uton való járást űnöknek mindaddig, amíg annak az ingatlannak a tulajdonosa, amely javára a másik ingatlanra az utszolgalmi jog be van kebelezve. Ez a jog ugyanis nem személyhez fűződik, hanem az egyik telek javára szól, tehát a telek mindenkorai tulajdonosa, illetve birtokosa használhatja az utat és a másik telket terhel, tehát a másik telek mindenkorai tulajdonosa, illetve birtokosa köteles túrni az átjárást.

Kérdés: Szomszédom gyermekei között felszította földjét. Az én földterületemmel szomszédos földjének kímérésekor mintegy 10 négyzetöglőnyit elvett. A másik oldalon pár négyzetöglőnyi nekem esett, de a mérnök azt nem cövekelte ki, míg a harmadik oldalon megegyeztünk mérés előtt, hogy 70 cm-es árkot és. Ez meg is történt, de az én területemre hányta a földet az árokából és hol a mesgyére, hol közvetlen közel a mesgye mellett fát ültetett. Mit tegyek? — (M. M., Nyiregyháza.) — **Felelet:** Ha a határokat ki akarja igazíttatni, azt a bíróságnál kell kérnie, de ez nagyon költséges eljárás, amit 1—2 négyzetöglő földért nem érdemes megkezdeni. Ha a szomszéd az árokából kiszedett földet, az űn ingatlanára szórja és ha fákat ültet a mesgyére, e tekintetben hívja fel űt ajánlott levélben, hogy az űn ingatlanára szórt földet záros határidőn belül takarítsa el, s ha nem tenné, úgy az ű költségére fogja űn azt elvégeztetni, amit, ha nem fizet meg, úgy beperelheti. Mindenki a saját ingatlanán szabadon ültethet fákat, de viszont a szomszéd nem köteles túrni, hogy a ű ingatlanra felé áthajoljon és ha az ingatlan tulajdonosa a szomszéd felhívására az átnyúló ágakat le nem vágja, úgy a szomszédnak jogában áll az ágakat levágni, amelyek űt megilletik.

Kérdés: 1. Mi a pesti címe Somssich Antal grófnak, a kiskömáromi kerület országgyűlési képviselőjének? 2. Mi a címe ifj. Horthy Miklósnak? (J., J., Zalaszentjakab.) — **Felelet:** 1. VIII., Múzeum-u. 15/a. 2. Budapest, I., Uri-u. 20.

Kérdés: 1. 1933 őszén sörvem miatt alkalmatlan lettem a katonaságnál. Betegségem azóta elmúlt, hová forduljak most, hogy besorozzanak? 2. Mi a lakcíme és a megszőlítása Pallavicini György őrgófnak és milyen szerepet tölt be a legitimista pártban? 3. Hol vannak a Dunántúlon tanítóképzőintézetek és mi a címük? 4. Hol tudnám elhelyezni végzett

kövácsiparos fiamat? (Sz. J., Pincehely.) — **Felelet:** 1. Forduljon a járási népgondozó kirendeltség vezetőjéhez. 2. Budapest, I., Tárnok-utca 5. Megszőlítása Meltóságos Gróf Ur. A párt tagja. 3. Esztergom: érseki róm. kat. tanítóképző intézet; Győr: róm. kat. tanítóképző intézet; Kőszeg: állami tanítóképző intézet internátus; Pápa: állami tanítóképző intézet és Református tanítóképző internátus; Pécs: püspöki tanítóképző intézet; Sopron: ág. ev. tanítóképző intézet. 4. Leghelyesebben teszi, ha fiát környékükön próbálja elhelyezni, mivel a fővárosban hasonló képesítű iparosból rengeteg munkanélküli van; ezért az itteni elhelyezkedése kiltásálatan. A kért lakcímet nem tudtuk megállapítani.

Kérdés: Szomszédom a házán udvaromba néző ablakot vágatott, nagyobb, mint megengedtem, mit tehetek? (909. sz. előfizető.) — **Felelet:** Az ablak nagysága miatt a szomszéd ellen semmit sem tehet, hogyha az ablaknyitást amugyis megengedte.

Kérdés: 1. Tejipari szakiskolát végzett vajmester készíthet-e sajtot, ha igen, hány ezer literig? 2. Fölözö-, illetve turómester jogosult-e sajtygyártásra? 3. Hol kapható és mennyiért Gratz O.: „Tej és Tejtermékek” című műve? (T. E., Kiszakabfalva.) — **Felelet:** 1—2. Nem jogosult, nem készíthet. 3. Kapható kiadóhivatalunkban, ára 23 pengő, valamint 32 fillér portóköltség előzetes beklüldése mellett.

Kérdés: Mikor lesz felvétel a pénzügyőrségnél és kiket vesznek fel? (R. I., Ráckeve.) — **Felelet:** Pénzügyőri tanfolyam az idén valószínűleg június hónapban lesz. Pontos idejét lapunkban a felvételi feltételekkel együtt közölni fogjuk. Annyt azonban most is közölhetünk, hogy csak olyan egyént vesznek fel, akinek négy középisikolai végzettsége van; 24-ik életévét betöltötte, de a 40-ik életévét nem haladta meg és a katonai szolgálatának eleget tett. A M. kir. Pénzügyőri Laktanya Budapesten van, VIII., Fiumei-u. 6. sz. alatt.

Kérdés: Szeretnénk szőlőt ültetni sárga agyagföldembe, oly koránérő fajtákat, melyekből magafoku cdeseszamatu bort nyerhetnénk? (G. S., Farád.) — **Felelet:** A sopronmegyei agyagos kötött talajon jófajta vörösbork teremnek. Európai vészőlt nem ültethet, hanem megfelelő amerikai alanyra oltott bor-, esetleg csemegefajokat. Arra a vidékre igen jó alanyfajnak bizonyult, meglekfvűsi részekben, a Berlandieri x Riparia Teleki 8 B, míg a hidegebb részekben a Berlandieri x Riparia Teleki 5 A keresztezés. Előrebocsátva, hogy szőlőt telepíteni csakis a földmivélsügyi minisztérium engedélyével szabad, közöljük még, hogy finom vörösborknak a kiváló, magafoku sötétpiros bort adó Bernát János fajtát, fehérnek pedig a híres Mathiász Jánosné csemege muskotályszőlőfajt ajánljuk. Utóbbi is, mint a Bernát, koraérő és amellet az a nagy előnye is figyelemreméltó, hogy mézdes csemegezőlőt ad, melyet jó árban lehet értékesíteni. Ami nem kelt el, mint étkezési szőlő, kisasajtolható finom korai muskotály borknak. Amerikai sima alanyvesszőt a Lovas-i állami telepen (Veszprém-megye) kaphat, míg azok elültetése után a rájuk oltandó fajokat a Behn József mintatelepen (Kistemplomtanya, Csongrád-m.) szerezheti be.

Egy mérges pelikán

A fényképész és masinája hozta igzalorába

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. J., Békéscsaba. Rejtvényeiből közlünk. — **K. I., Tényő.** A hibát — kívánságához képest — kijavítottuk. — **Ifj. N. I., Szendrő.** Rejtvényeiből közlünk. — **Ifj. N. B., Mihályfa.** Válogatunk belőlük. — **D. I., Rábatöttös.** Szíves elnézését kérjük a tévedésért. Fogadja jegőszintébb köszönetünket elismerő soraiért. Pontrejtvényét közölni fogjuk. — **V. K. J., Domoszló.** Előfizetése 1934 február 28-án járt le. — **Ifj. K. I., Erdősokonya.** Előfizetése 1934 február 28-ig volt rendezve. — **B. J., Lepsény.** Levelét orvoslás végett áttettük a szóbanforgó szövetkezet igazgatóságához.

SZÁMADÓ ERNŐ versüzenetei:

B. T. S., Szabadszállás. Harsányi Zsolt címe: Budapest, II., Lánchíd-utca 8. Megszólítása: Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur! A „Petőfi Társaság” címe: Budapest, VI., Bajza-utca 21. Címzés: A Petőfi Társaság Tekintetes Titkárságának. Itt összes kérdéseire kielégítő választ fog nyerni. — **O. F.** Versei határozott formaérzékkel árulnak el. Olvasson sokat. A beküldöttékből biztatónál alkalmissé válunk. — **M. F., Albertiúrsa.** Jobbakat kérünk. — **K. K. Margit, Kispest.** Ujabb dalaiból küldjön néhányat. Üdvözlét. — **T. I., Csepel.** Levél ment. Üdvözlét.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, április hó 29-én. Állat- és kirakodóvásár: Baja, Szeged.

Hétfő, április hó 30-án. Állat- és kirakodóvásár: Acsa, Arló, Bácsalmás, Bába, Büdösköztető, Kápolna, Kiskörös, Kölcse, Kőtelek, Majs, Magyaróvár, Mátészalka, Nagyoroszi, Nagyvázsony, Sárosd, Sellye, Szikszó, Tápóbücske, Tiszánána, Tolna, Zalaegerszeg. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Balatonkiliti, Mernye, Mór, Nagyatád, Zirc. — **Kirakodóvásár:** Szentendre.

Kedd, május hó 1-én. Állat- és kirakodóvásár: Beled, Csorna, Gyékényes (bizonytalan), Nagyvázsony, Tököl, Vásárosnamény. — **Állatvásár:** Sátoraljaújhegy. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Bicske, Marcali, Nagykánizsa, Zirc. — **Marha-, sertés- és kirakodóvásár:** Szentgotthárd.

Szerda, május hó 2-án. Állat- és kirakodóvásár: Homokszentgyörgy, Kaposvár, Letkés, Nyárad, Nyírlugas, Sárospatak, Sárrétudvari, Tapolca, Vajszló, Vésztó. — **Állatvásár:** Jánosház, Miskolc. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Bicske, Nagylengyel. — **Marha- és kirakodóvásár:** Nagysáskány.

Csütörtök, május hó 3-án. Állat- és kirakodóvásár: Encs, Jákóhalma, Mezőtur, Ónod, Pellérd, Tótszerdahely. — **Állatvásár:** Cellőmölk, Nagykáta, Tiszafüred. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Hetes, Vasvár. — **Marha- és kirakodóvásár:** Kiskomárom.

Péntek, május hó 4-én. Állat- és kirakodóvásár: Buj, Hosszuhetény, Sükösd. — **Állatvásár:** Gyöngyös. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Karád, Zalabaksa. — **Sertésvásár:** Aszód.

Szombat, május hó 5-én. Állat- és kirakodóvásár: Kémes, Rázkózár Tápógyörgye. — **Állatvásár:** Kisujszállás.

T R É F Á K

A fősvény

A fősvény a pályaudvaron megkérdi a hordártól, mennyiért viszi ki a csomagjait?

— Az első ötven fillér, a többi husz fillér.

— Na, akkor az elsőt én viszem, itt van, vigye maga a másodikat, meg a harmadikat.

Az adó

— Nagy csirkefogó vagy te komám!

— Miért?

— Ugy panaszkodsz az adókra, mintha meg is fizetnéd őket.

Az inkasszáns esküje

Egyik pesti bérházban tűz ütött ki. A tüzoltóság teljes apparátussal kivonult és a tüzoltóparancsnok meghagyta az egyik tüzoltótisztnek, hogy a házat egyelőre mindenkinek el kell hagyni, nehogy valami baleset történjék. Tíz perc múlva megkérdi a tüzoltótisztet:

— Nos, elhagyta mindenki a házat?

— Igen, — felelte a tüzoltótiszt — egy ember kivételével.

— Ki az?

— *Egy inkasszáns (pénzbeszedő), aki megesküdött a ház egyik lakójának, hogy addig nem megy el, míg a pénzét meg nem kapta.*

Ja, az más!

Két gyerek irtózatosan püföli egymást az utcán. Arra megy egy ur és megbotránkozva rájuk szól:

— Ejnye, ejnye, gyerekek, hát nem tudjátok, hogy ellenségeinket szeretni kell?

— Igen ám, — feleli az egyik gyerek — *csak hogy mi nem ellenségek vagyunk, hanem testvérek.*

Okos üzletember

Kohn elmegy a rabihoz és így szól:

— Rebelében, furdal a lelkiismeret el kell mondanom, hogy loptam egy libát a Blautól, de mivel megbántam, elhoztam az árát és szeretném, ha maga eljuttatná azt a Blauhoz, de úgy, hogy ne tudja meg, hogy én küldtem.

— Jól van, fiam, — felelte a rabi.

Kohn a következő héten megint beállított a rabihoz és megismétlődött az eset. A rákövetkező héten megint elhozta a pénzt, hogy a rabi juttassa el ezt a lopott liba fejében Blauhoz.

— Ejnye, — csóválta meg a fejét a rabi — mire való ez? Nem jobb lenne, ha a nekem átadott pénzből

inkább megvinnéd a libát a Blautól, ahelyett, hogy mindig úgy lopjad?

— Nem.

— Miért?

— *Mert így én állapítom meg az árát, de ha veszem tőle, akkor ő állapítja meg.*

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

kasza része folyó
(a=á)

(Beküldte Lőke József Tarról.)

2. Szórejtvény.

N

(Beküldte Boda Mihály Törökcsentmiklósról.)

3. Szórejtvény.

textil-anyag rés

(Beküldte Molnár Sándor Tarról.)

4. Szórejtvény.

S Z E R E N C S E
E R E N C S E

(Beküldte Kraszkó János Békéscsabáról.)

5. Szórejtvény.

T
t **Y**

(Beküldte Békefi László Zalakoppányból.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 20-ik számában közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 14-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Fellegvárak.** 2. Szórejtvény: **Kikelet.** 3. Szórejtvény: **Te-lekkönyv.** 4. Szórejtvény: **Holdas est.** 5. Szórejtvény: **Érsekujvár.**

Megfejtették: Gazdakör (Mezőcsát), Papp István, Kollmann Ferenc, Kutyánszky Géza, Juhász Ferenc, Lohner Gyula, Vezér Emil, Cseppentő Imre, Kraszkó János, ifj. Kún Mihály, ifj. Nagy István, Németh Vince, Niklai István és Vindics István.

Jutalomkönyvet nyertek: Lohner Gyula (Szöreg), Juhász Ferenc (Csolyospusztá) és Papp István (Bodroghalom).

A 15-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt, jövő héten közöljük.

Részvényeket,

bármilyen értékpapírt, kényszer- és hadklócsönt napl áron vásárol **Barna-bank, V., Nádor-utca 26.**

A BUDVÁRI LAKODALOM

13

Regény a székely ősidőkből ★ Irtó Földes Géza

— A jó Isten jobban tudja, mit csinál.

— E csak ojjan szólás-mondás... De mi lesz véled, gyönyörű gyöngyvirágom? — és erre fuldokló zokogásba veszett el a hangja s még a könnyei is potyogtak a nagy fájdalomban.

— Az Isten az árvát sem hagyja el, — mondotta Jolán.

Csicserné most egy hirtelen elhatározással Jolánt magához öleli.

— Gyere vélem Csicservárra!

— Mit keresek én Csicserváron? — s ez a nem várt támadás Jolánt egészen megzavarta, de Csicserné most macskahazelkedéssel törleszkedett hozzá.

— Ó, én édes szép vilójám, hát ezt én monggyam meg neked?

— Hát ki? — kérdi Jolán nagy szemeket meresztve a vén asszonyra.

— Ki-e? No várj, ideküldöm a fiamot. Ő majd megmongya... Egy kicsit bátortalan, de azért ügyes fiú. Én neveltem. Még főrabonbán es lehet belőle... Lesz es, ha én akarom! Érted-e, gyémántom, főrabonbán lesz a fiam. A biza! No de menyek, itt vagyon ő es a berekbe s egy-kettőre itt es lesz ő es.

Csicserné eltűnt a bokrok között. Jolán egyedül maradt. Csak állott és bámult maga elé. Tűnődött, hogy mi volt ez? Mit akar vele Csicserné? Szeretet, vagy szánalom szólott-e belőle? De erre a kérdésre undorral állapította meg, hogy ennek az asszonynak a lelkében az ilyen nemes érzelmek számára soha sem volt hely. Aztán magára gondolt. Eddig fényben, pompában élt és most egyszerre milyen elhagyatottá vált a sorsa.

— Talán én vagyok a világ legelhagyatottabb férge, — tűnődött magában. — Mi is lehetnék más? Hiszen azt sem tudom, kinek a kegyelemkenyerét eszem!

Ott egy helyben sokáig állott. Futni, menekülni szeretett volna, de nem tudott megmozdulni. Valósággal megbabonázta ez a vén boszorkány.

— Mit akarhat velem? Menyének szánt? Én ahhoz a fajankóhoz menjek feleségül? Én? ... Vissza, vissza, szomorú rejtekedbe te büszkeség! Én nem nézhetek le senkit... Ez igaz... — és erre nagy fájdalommal egészen kitört. — De ameddig ez a test az enyém, vele csak én rendelkezem! Elég nagy a világ! Elfér még benne egy koldus.

Erre aztán visszatért az erő is a lábába, futni akart, de utját állta az eléje topanó Csámpás.

— Jolánka, itt vagyok, édesanyám küldött.

— Látom, — mondta hűvösen Jolán.

— Jolánka!

— Hallom.

— Édesanyám aszonta, én már elég nagy vagyok.

— Ezt én nem kérdeztem.

— Jolánka!

— No!

— Édesanyám aszonta, monggyam neked, szeretlek kis angyalom.

— Mondd meg hát édesanyádnak, hogy ezt is megmondottad.

— Igen, de nekem azt es meg kell mondani, te mit feleltél erre?

Jolán most nagyon elkomolyodott. A Csámpás vállára tette a kezét s úgy szólott hozzá:

— Mondd meg anyádnak, hogy én azt üzenem: nehéz a kis hangyát kősziklán nyomozni, de nehezebb nekünk egy hajlékban lakni.

— Pedig én tégedet nagyon megszerettelek... Ó, hogy szorítsa a torokmat es valami.

— Talán csak nem a szerelem? — kérdi Jolán egy el nem titkolható keserű mosolygással.

— Pedig bizony az... Ó, Jolánka, ha én eccer megsimogathatnám a fejedet!

— Mi lenne akkor?

— Mi? Erre én még nem gondoltam... pedig édesanyám erről es beszélt nekem eleget... Édesanyám bévett egy követ a tóba... a kő csak eccer esett belé... még es azt a sok hullámot micse nálja?

— Csámpás, kivel beszélsz? — kérdi Jolán egészen megrettenve.

— S egyik hullám hogy kergeti a másikat, pedég soha sem éri utól... — folytatja merőn egy pontra nézve a megkezdett beszédét Csámpás.

— Kivel beszélsz? — kérdi újra most még a vállát is megrázva Jolán.

— Nem tudom, — feleli bambán Csámpás.

— Istenem, mi történt ezzel a fiúval? Csámpás! — kiált rá a lány.

— Mi a? — kérdi Csámpás is hirtelen felrettenve.

— Mi lelt, hogy olyan furcsákat beszélsz?

— Édesanyám monta, hogy mongyak neked szépeket... Hát nem vót szép?

— Mi?

— Az, amit mondottál. Hát te azt sem tudod, mit mondottál?

— Nem, — feleli kurtán.

— Hát akkor mit tudsz?

— Semmit, — mondja határozottan.

Most egy kicsi szünet következett s ennek elmúltával újra Csámpás vette fel az elejtett fonalat.

— Jolánka, akarsz-e a feleségem lenni? Édesanyám azt es monta, kérjelek meg szépen... mett én addig el nem menyek, amíg nekem te nem felelsz.

— Akkor te itt sokáig várakozol, mert tovább én nem maradhatok... De nézd, éppen itt jő Zandirhám s vele jól eltöltheted az idődet.

— Kicsoda? Zandirhám? Jolánka, akkor ne es marassz, ugy sem maradok. Édesanyám megparancsolta, hogy még a hejet es kerűjsem, ahol Zandirhám vagyon. Nem, nem maradok, hejába es marasztalnál. Én menyek! — és ezzel a feleletre tovább nem várakozva, elrohant.

Jolán még sokáig nézett utána. Nagyon megsajnálta az Istennek ezt az együgyű teremtését s igaz részvétellel sóhajtott utána:

— Szegény Csámpás!

Még egy perc sem telt el, Zandirhám már Jolán előtt állott.

— Jónapot, Jolánka! — köszöntötte.

— Isten hozott.

— Jolán!

— Akarsz valamit mondani?

— Akarok-e? Ó lelke, ha én azt mind el tudnám mondani! A lelke teie van érted égő gondolatokkal.

— Mondjad, szívesen meghallgatom.

— Igazán? Jolán, itt az oltár előtt érzem még csak igazán, hogy a lelke a leiked hogyan áhitozza.

Jolán önkéntelenül mondja utána:

— Lelkem a leked áhitozza...

— Jolánka, ha én itt állok az oltár tüze mellett, még csak akkor érzem igazán szívemnek a hevülését. A szent tűz lángjától erőt nyer a lélek. Fénye világol s én érzem, hogyan szabadul fel a lelke zárt gondolat, — megfogja a Jolán kezét s merőn a szemébe néz — Jolán, hiszel-e a tűzben? A tűz éltető erejében?

— Hiszek. Hiszek abban az égi tűzben, melyből mindnyájunk lelke fakadt. Hiszek abban a láthatatlanban, aki még a sziveket is kormányozni tudja.

— Ki az? — kérdi csodálkozva Zandirhám.

— Azt én is csak sejtem, de biztosan nem ismerem. De azért ez ott van a te lelkedben is.

Zandirhám most mind a két kezét megfogja Jolánnak.

— Kezem a kezédben. Nézz a szemembe. Keresd meg hát ott azt a tüzet, amelyik a lelke, a lobogása. Azt szeretném, ha én lehetnék a hajnali napsugár és te lennél a harmat!

(Folytatjuk.)

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 24.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak április hó 24-én.)

GABONATÖZSDE.

Készárúpiac. Buza: tiszai 77 kg-os 9.80—10.05, 78 kg-os 9.90—10.15, 79 kg-os 10—10.25, 80 kg-os 10.10—10.35, felsőtiszai 77 kg-os 9.70—9.85, 78 kg-os 9.80—9.95, 79 kg-os 9.90—10.05, 80 kg-os 10—10.20, járszági 77 kg-os 9.35—9.55, 78 kg-os 9.45—9.65, 79 kg-os 9.55—9.75, 80 kg-os 9.65—9.85, fejmegyei, dunántuli, pestvidéki, bácskai 77 kg-os 9.45—9.55, 78 kg-os 9.55—9.65, 79 kg-os 9.65—9.75, 80 kg-os 9.75—9.85. Pestvidéki rozs 4.80—4.95, egyéb 4.80—4.95; *sörárpa*, elsőrendű 11.50—12.50, másodrendű 10.50—11, harmadrendű 9.50—10, takarmányárpa, elsőrendű 9—9.10, másodrendű 8.80—8.90, elsőrendű 9.65—9.80, másodrendű 9.55—9.60, *ujtengeri* 9—9.10, *ötengeri* 9.50—9.60, *buzakorpa* 8.20—8.30, 7-es liszt 12.50—13, 8-as liszt 10.40—10.50 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza májusra: 9.63—9.65, júniusra: 9.40—9.42. *Rozs* májusra: 5.01—5.03, júniusra: 5.25—5.27. *Tengeri* májusra: 9.30—9.32, júliusra: 9.80—9.81, augusztusra: 10.10 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi rt. heti jelentése.) *Lóheremag*: a külföld kisebb tételek iránt érdeklődött és azokat tartott árakon felvette. *Lucernamag*: Ugy bel, mint külföldön állandóan erős az érdeklődés, a készletek már nagyon lepadtak, minek következtében ára emelkedik. *Takarmányrépamag*: ára változatlan, rendelések, habár nem nagy mértékben, de még érkeznek különösen oly vidékekről, ahol pótvetés válik szükségessé. *Uj biborheremag* iránt az érdeklődés élénk. *A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzési száza különként budapesti paritásban*: Köles, vörös 11—12, köles, vegyes 10—10.50; lenmag, nagy 24—25, kis 21—21.50; tökmag, nagy 29—30.50, kis 27—28, dohos 21—21.50; mák (kék) 36—38; borsó, Vikt. 9.50—11.50; lenese, nagy 28—33, közép 21—23, kis 16—18; bab: fehér gyöngy 11—12.20, dunai szokvány 10.65—10.85, dunántuli szokvány 10.50—10.75, felsőm. szokvány 8.75—9, gömbölyű fírs 15—16.50, hosszú 14—15; lucernamag 8—8.50 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Buzakorpa 8.50, árpakorpa 8.25, borsóhéj 7.70, borsókorpa 7.80, buzakonkoly 8.15, konkolydara 8.65, lenmagpogácsa 13, napraforgópogácsa 10, repecpogácsa 7.40, répaszélet, szárított 7.75, rozskonykol 7, rozskorpa 8.40, rozstakarmányliszt 10, tökmagpogácsa 14.50 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 4—4.50, harmadrendű csomagolásra 3.20—3.80, muharszéna 4.80—5.50,

lucernaszéna 6—6.50, alomszalma, másodrendű 2.50—3 pengő métermázsánként, zsupszalma, 1 kéve 30 fillér.

Cirokszakál, takaró szalma átlagárban 28—30, bélésszalma átlagárban 18—20 pengő. *Cirokmag* 6.30 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosókrök. Elsőrendű belföldi jármosókrök (tarka) és beállítani való tinók 48—50, elsőrendű belföldi jármosókrök (fehér) 48—50, másfél éves üszök 48—50, másfél éves tinók 46—50, fiatal, friss fejős tehén 55—65 fillér kilogrammonként élősulyban.

Borjuvásár. Élő borjúk, belföldi szópós, elsőrendű 65—74, kivételesen 75—76, másodrendű 56—64, harmadrendű 48—55 fillér kilogrammonként.

Vágómarhavásár. Bika, tarka, másodrendű 44—48, tehén, tarka, másodrendű 59 fillér élősulyban, kilogrammonként.

Sertésvásár. Elsőrendű, nehéz, páronként 300 kg-on felül 72—76, szedett öreg, másodrendű 68—70, angol sonkasíldó páronként 120—150 kilogrammig 85—96, könnyű páronként 80—100 kilogrammig 76—82 fillér élősulyban kilogrammonként.

Lóvásár. Könnyebb kocsiló (hintós és jukker, stb.) 500, igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 300—430, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 160—300, számár 52, öszvér 95, alárendelt minőségű 67—180, vágólovak 40—200 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök darabonként 50 kg körüli sulyban 48—52, prima, fiatal bárányok, darabonként 40—42 és fél kg közötti sulyban 48—54 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, 3 kg sulylevonással.

Gyapju. Az elmúlt héten létesült az ideai terméskör számára első prompt szállítási üzlet, amelynek karagyi és szarvasi származású községi gyűjtött kizsardza gyajuért 1.70—1.75 pengő fizetnek. Elővetelben a következő ügyleteket kötötték: Könnyű, magas rendementu, hibátlan, jól kiegyenlített és jól kezelt finom uradalmi fésűsgyapju vagontételben 1.95—2.06 pengő, középminőségű és közepes rendementu, hibátlan uradalmi fésűsgyapju 1.80—1.82 pengő, hevesmeleg kisebb uradalmi gyapju 1.70—1.72 pengő és duna—tiszaközi gyűjtött és szortirozott kizsardza gyapju 1.70 pengőért kelt.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrpiacra a hosszalábu borjubőr ára kilogrammonként 1 pengős árba csökkent.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztani való 1.10—1.32, sózott, kenyér 1.40—1.80, füstölt 1.40—1.80, háj 1.28—1.40, tepertő, zsíros 1.20—1.80, sertézsír, helybeli 1.20—1.32 pengő kilogrammonként

Tej és tejtermékek. Teljes tej 32, lefőltött tej 6—10, tejszín 240—280, tejfel 120—150 fillér literenként. Centrifugált vaj 220—260, szedett vaj 180—220, tehénturó 50—80, juhsajt 150—200, grófi

220—240, trapista 140—240, emmentáli 220—340 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Élő baromfi*: Tyuk 1.80—3.50, csirke 1.60—3, pulyka 2.50—6 pengő darabonként. — *Leölt baromfi*: Tyuk 1.50—1.60, csirke 1.60—3.20, ruca, hizott 1.10—1.60, lud, hizott 1.10—1.60, pulyka, hizott 1.20—1.40, pulyka, sovány 0.80—1, libamáj 3—8 pengő kilogrammonként. Teatojás 4.5—6, főzőtojás és apró 3.5—4 fillér darabonként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes, nemes 4.40—5.60, felédes 4—4.40, róza 3.20—3.60, erős 2.80—3.20, kereskedelmi 2.40—2.80, mák, kék 0.60—0.80, pergetett méz 1.40—1.60, házi szappan, szín 1.20—1.40, közönséges 0.80—0.96 pengő kilogrammonként.

Zöldség. Sárga répa 8—18, petrezselyem 10—20, zeller 20—50, kalarábé 24—40, karfiol 160—220, vöröshagyma, makói 6—10, közönséges 6—10, fokhagyma 16—40, cékla 14—24, fejeskáposzta 50—90, savanyított káposzta 24—40, kelkáposzta 28—120, fejessaláta 3—20, torma 40—140, burgonya, őszi, róza 7—10, nyári, róza 10—14, Ella 7—10, kifli 14—20, tömör csiperkegomba 160—280, szegfűgomba 200—240, tők, róz 280—360, zöldborsó, hüvelyes 60—100, sóska 10—28, paraj, tisztított 10—28, feketeteretek 14—28 fillér kilogrammonként. Hónaposterek csomónként 6—36 fillér.

Szesz és szeszitalok. A szeszüzletben az árak változatlanok. *Gyümölcspálinka*: A *törkölypálinka-üzletben* szilárdabb volt e héten az irányszab, mert a földék már kevesebbet termelnek és gyérebb volt a kínálat. 3.20—3.30 pengőn törtétek üzletek. *Szerópálinkát* 3.30, *uj szilvóriumot* 3.60, *őnyári árut* 4, *ó-kék árut* 5 pengőig ajánlották. *Borpárlatban* avinálási célokra alig van érdeklődés, névleges ára 2.20—2.30 pengő. Az árak 10.000 literfokunként, plusz 3 százalékos forgalmi adó értendők.

Fapiac. A *fenyőfapiac* üzletmenete a múlt héten ellanyhult. *Tűzfűzében* az üzlet igen csekély, az árak azonban szilárdak. Belföldi bükkhasáb 330—335, cserhasáb 265—275, ákáchasáb 260—270 pengő vagononként budapesti paritásban. *Keményfűzében* a kereslet kielégítő, főleg a jobb minőségű bükk-, dió-, nyár-, kőris- és tölgyfát keresik.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára április hó 24-én. Az első szám azt az összegért jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab*: Angol font 1755—1795, dollár 338.90—342.90; kanadai dollár 335—345; hollandi forint 231—233.90; német márka 135.70—136.80; svájci frank 110.70—111.65 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab*: Csehkorona 14.02—14.20; szerb dinár 7.80—8.30; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 64.75—65.35; román leu 3.42—3.46; bolgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30.25; osztrák schilling 78.70—80.70 pengő.

KIADJA:
„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-
SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1934. ÁPRILIS 29—MÁJUS 5.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap IV. 29

9.15: Hírek, **10—11.10:** Egyházi ének és szentbeszéd; mondja Tóth Tihamér dr. **11.15—12.15:** Evangélikus istentisztelet; prédikál dr. Raffay Sándor püspök. **12.20:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **12.30:** Operettrészletek. Előadja zenekarral Billér Irén és Szücs László. **Szünetben:** „Rádiókrónika.“ **14:** Hanglemezek, **15:** Székács Elemér: „Időszerű gazdasági tanácsadó.“ **15.45:** Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara. **16.30:** „Balassa Bálint.“ Feja Géza dr. előadása. **17:** Baranyi János dr. zongorázik. **17.30:** „Indiai ünnepek.“ Baktay Ervin előadása. **18:** „Sportoljatok leányok.“ Elmondja Dani Baba. **18.15:** Zenekari hangverseny. **19.10:** Sporthírek. **19.25:** „Tavaszi hullámok.“ Zágón István csevegése. **20:** A Szombathelyi Városi Zeneiskola fennállásának 25. évfordulója alkalmából zenekari hangverseny közvetítése. Utána kb. **22:** Hírek, sporteredmények. **22.15:** Balázs Kálmán és cigányzenekara. **23.15:** Ifj. Fűredy Páblán jazz-zenekara.

H é t f ő 30

6.45: Tornagyakorlat. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Érdekes apróságok a dohány történetéből 2. Tíz perc egészségügy. (Felolvasás.) **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Németh Anna zongorázik, Sankoly István hegedül zongorakísérettel. **Közben kb. 12.30:** Hírek. **13.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **13.30:** Járóka Feri cigányzenekara. **14.40:** Hírek, élelmiszerárak. **15.30:** A rádió diákfélőrája. **16:** Asszonyok tanácsadója. **16.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **17:** Hanglemezek. **17.50:** „János.“ Nyáry Andor elbeszélése. **18.20:** Kalmár Rezső és Balázs László szalonkvintett műsora. **19:** „Székely Bertalan.“ Glatz Oszkár előadása. **19.30:** Melles-vonónégves. **20.05:** „Gyermekvédelmi gondolatok.“ Albrecht kir. herceg előadása. **20.25:**

Kis Szinpad. „A csendbízto.“ Hangjáték egy fevonásban. Irta: Tarkó Jenő. **21.25:** Hírek. **21.40:** Szirmai Albert és Fényes Szabolcs szerzeményei. Előadja Tóth Erzs. Sebő Miklós és az Ilosvay-trió. Szünetben kb. **22.20:** Időjárásjelentés. **23:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar.

K e d d V. 1

6.30: Májusi köszöntő. Cselényi József magyar nótákat énekel, Sáray Elemér cigányzenekarának kíséretével. **Közben 6.45:** Torna. **7—7.30:** A cigányzenekari muzsika folytatása. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Vajda János élete és költészete. 2. Háztartási tanácsok. (Felolvasás.) **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Országos Postászenekar. **Közben kb. 12.30:** Hírek. **13.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **13.30:** Hanglemezek. **14.40:** Hírek, élelmiszerárak. **16:** „Kutyaidomítás“. Kolonits Ferenc szakelőadása **16.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **17:** „Országos bélyegkiállítás“. Tutsek József előadása. **17.15:** Zenekari hangverseny. **18:** Francia nyelvoztatás. **18.59:** Tóth Lia cimbalmozik. **19:** „Az újáírás műhelyéből“. Tóth László dr. előadása. **19.25:** Az Operaház előadásának közvetítése: „Bohémélet“. Zenéjét szerzette Puccini. **Az I. felvonás után kb. 20.15:** A Rádióélet irodalmi rejtélyversenye. **A II. felvonás után kb. 20.55:** Hírek. **A III. felvonás után kb. 21.55:** Időjárásjelentés. **Az előadás után kb. 22.30:** Szalonzenekari hangverseny. **23.20:** Farkas Jenő cigányzenekara.

S z e r d a 2

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Királylátogatás Magyarországon 1820-ban. 2. Ítéltreceptek. (Felolvasás.) **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Bertha István szalonzenekara. **Közben kb. 12.30:** Hírek. **13.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **13.30:** Csíhley Livia és Szigeti Sándor énekel zongorakísérettel. **14.40:** Hírek, élelmiszerárak. **15.30:** A rádió diákfélőrája. **16:** „A magyar és olasz kard ver-

sengése". Schenker Zoltán előadása. 16.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17: Kazacsay Tibor gyermekdarabokat zongorázik. 17.30: „A szépművészeti Múzeum és Petrovics Elek". Farkas Zoltán előadása. 18: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 19: „A magyar gyáripar a Nemzetközi Vásáron". Dr. Chorin Ferenc előadása. 19.20: Magyar nóták. Előadja Orbán Sándor cigányzenekarral. 20.10: Közvetítés a Király Színházból: „Ördöglovag". Az első felv. után: Hírek. A második felv. után: Időjárásjelentés. Utána: Visata Roman hegedül zongorakísérettel.

Csütörtök

3

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Magyar tájak. 2. Versek a Tiszáról. (Felolvasás.) Közben: Hanglemezek. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangzó, időjárásjelentés. 12.05: Eugén Stepat balalajkazenekara. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.15: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30: Az államrendőrség zenekara. 14.40: Hírek, élelmiszerárak. 16: „A Rádióélet" játékoraja. 16.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17: Plósz Béla dr., h. államtitkár: „A lótenyésztés mai helyzete." 17.30: Gödöllői Vidak József cigányzenekara. 18.15: Munkásfélóra. 18.45: Hanglemezek. 19.15: A rádió külügyi negyedőrája. 19.25: Az Operaház előadásának közvetítése: „Álarcosbál". Az I. felv. után kb. 20.30: Hírek. A II. felv. után kb. 22: Időjárásjelentés. Az előadás után kb. 23: Nógrády Guido jazz-zenekara.

Péntek

4

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: A Budapesti Nemzetközi Vásár megnyitásának közvetítése. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 11.15—11.55: Üzenetek a Nemzetközi Vásárból. 12: Déli harangzó, időjárásjelentés. 12.05: Losonczy—Schweitzer Oszkár szalonzenekara. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.10: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.15—14.30: Üzenetek. 14.40: Hírek, élelmiszerárak. 15.30—16.40: Üzenetek. 16.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

A RÁDIÓ címe:

Budapest, VIII, Sándor-utca 7.

17: Közvetítés az Állatkertről. 18: K. Comonsoli Mária zongorázik. 18.30: „A gyermekszínház és a gyermekek színháza." Nagy Adorján előadása. 19: Vitéz Tibor énekel zongorakísérettel. 19.35: Sportközlemények. 19.50: „Barangolás a Verhovinán." Vécsey Zoltán dr. riportja. 20.20: A stockholmi rádióállomás műsorának közvetítése. Utána kb. 21.30: Hírek, időjárásjelentés. 21.50: Hanglemezek. 22.50: Mándits jazz-zenekar. 23.30: Toll Árpád cigányzenekara; Szántó Gyula énekel.

Szombat

5

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Az Ezeregyjé meséből. 2. Madárápolás. (Felolvasás.) Közben: Hanglemezek. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 11.15: —11.55: Üzenetek. 12: Déli harangzó, időjárásjelentés. 12.05: Az 1. honvédegyalgezered zenekara. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.10: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.15—14.30: Üzenetek. 14.40: Hírek, élelmiszerárak. 15.30—16.40: Üzenetek. 16.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17: „Leányálmok". Törökne Kovács Hermin előadása. 17.35: Veres Lajos cigányzenekara. 18.15: Mit üzen a rádió? 18.45: Fejes János szalonzenekara. 19.15: Népszínműelőadás a Studióból. „A falu rossza". Irta: Tóth Ede. 21: Hírek. 21.20: Hanglemezek. Közben 21.40: A rádió — a rádióról. 22.15: Időjárásjelentés. 22.20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 23.30: Heinemann Ede jazz-zenekara.

BUDAPEST II. 834.6 m

Vasárnap, IV. 29, délután 15—15.45: Hanglemezek. — Hétfő, IV. 30, este 19.35—20: Hanglemezek. — Kedd, V. 1, este 19.40—20.20: Gordonkahangverseny. 20.25—20.55: Hanglemezek. — Szerda, V. 2, este 23.25—24: Cigányzene. — Csütörtök, V. 3, délután 17—17.30: Hanglemezek. 19.40—20.15: Tárogató. 20.20—21.40: Katonazene. Utána: Hírek. — Péntek, V. 4, este 20.35—21.25: Szalonzenekar. — Szombat, V. 5, délután 18.20—18.35: A hét eseményel.